S10B P4 GRATIS 2-CL
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 2, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, VASARIS – FEBRUARY 2, 1995 Nr. 22

Latvija priimta į Europos Tarybą, Rusija – ne

Vilnius, vasario 1 d. (LAAGEP) – Europos Tarybos (ET) Parlamentinė Asamblėja sausio 31 d. vieningai nubalsavo, kad Latvija būtų priimta į Europos Tarybą. Vasario pradžioje sprendimą neabejotinai patvirtins ET Ministrų Komitetas. Rusijos priėmimas į šią organizaciją sustabdytas dėl karo Čečėnijoje, rašo Viljama Sudikienė „Lietuvos aide", priminusi, kad Lietuva ir Estija buvo priimtos į Europos Tarybą 1993 m. pavasarį. Latvijos stojimui trukdė problemos, susijusios su pusės milijono rusakalbių mažumos teisine padėtimi. Europos Taryba, kuri dabar jau turi 33 narius, skatina demokratiją ir žmogaus teisių gynimą Europoje.

Atsižvelgdama į ET rekomendacijas, pernai vasarą Latvija padarė pakeitimus savo pilietybės įstatyme taip, kad dabar jame numatomas Latvijoje gimusių nepiliečių natūralizavimas per penkerius metus. Gimusieji ne Latvijoje piliečiais gali tapti nuo 2000 metų. Ankstesnioji tvarka numatė kvotą, pagal kurią per metus pilietybę galėjo įgyti tik 2,000 asmenų. Latviai sudaro tik 52% savo šalies gyventojų, o absoliuti dauguma rusakalbių atvyko čia gyventi po 1940 m. sovietų įvykdytos aneksijos.

Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos pirmininkas Miguel Martinez pirmadienį pareiškė, kad dėl karo Čečėnijoje pristabdytas Rusijos stojimas į ET, tačiau iš esmės ši organizacija nesipriešina Rusijos įstojimui.

Pirmadienį Strasbūre Parlamentinės Asamblėjos posėdyje Rusijos ultranacionalistas Vladimir Žirinovski sukėlė furorą, pareiškęs, kad Rusijos žmogaus teisių įgaliotinis Sergej Kovalev turi būti uždarytas į koncentracijos stovyklą. Žirinovskis įeina į Parlamentinės Asamblėjos Rusijos delegaciją.

Sergej Kovalev į Strasbourg atvyko Europos Tarybos kvietimu. Per spaudos konferenciją jis papasakojo, kad būta atvejų, kai čečėnų belaisvius rusai nukryžiuodavo, kastruodavo, prievartaudavo mokines. S. Kovalev kalbėjo apie rusų armijos nusikaltimus Čečėnijoje ir per Europos Tarybos posėdį, tuo sukeldamas Žirinovskio įtūžį. Danų socialistė Elisabeth Baaveld-Schlaman pareikalavo išjungti Žirinovskiui mikrofoną, nes jis puolė kalbėti nepaisydamas jokios eilės ir tvarkos.

Bet kai savo kalbą baigė Sergej Kovalev, Žirinovskis pradėjo klykti, kad pastarojo vieta ne Europos Taryboje, o koncentracijos stovykloje. „Kai Prancūzijos armija siunčiama į Marselį, niekas nieko nesako... Čečėnijoje rusai per dešimtmečius buvo paversti vergais. Kaukazas – nusikalstamumo ir narkotikų židinys, viskas, ką sako Kovaliovas, yra melas!" – šaukė Žirinovskis. Į tai Kovaliovas atsakė, kad Prancūzijos kariuomenė niekada nebombardavo Lyons ar Bordeaux.

Baaveld-Schlaman įsakė saugumo pareigūnams išvesti Žirinovskį, bet šito padaryti jiems nepavyko. Tuo tarpu kitų delegacijų nariai nebeištvėrę užsipuolė rusus. Kilo tikras skandalas, posėdį teko nutraukti. Baaveld-Schlaman padėkojo Kovaliovui ir atsiprašė susirinkusiųjų.

Į Rusijos parlamentarų delegaciją įeinantis komunistų vadovas Genadij Ziuganov pareiškė, kad Vakarams jau laikas pripras prie Žirinovskio.

BBC radijas pranešė, kad, pasak Estijos delegacijos vadovo Tunne Kelam, Žirinovskis nusiuntė raštelį šalia Kelamo sėdėjusiam Lietuvos delegacijos vadovui Vytautui Landsbergiui. Anot Kelam, raštelyje buvo parašyta: „Vytautai, kada Lietuva įstos į Rusiją? Jūsų pasivaikščiojimas buvo malonus, bet jau gana. Aš visada šalia jūsų. Žirinovskis"

Šią savaitę Parlamentinė Asamblėja turi nuspręsti, ar po diskusijų dėl Čečėnijos karo Rusijos stojimo klausimo svarstymas bus atnaujintas. Prancūzijos ministras pirmininkas Edouard Baladur pokalbyje Prancūzijos regioniniame dienraštyje „Les Dernieres Nouvelles d'Alsace" sakė, kad jis palaiko Rusijos priėmimą į Europos Tarybą su sąlyga, jog ten bus tęsiamos demokratinės reformos.

Vasario 2 d. ET Parlamentinė Asamblėja svarstys Čečėnijos krizę, bet Rusijos atstovai joje nedalyvaus, pranešė Asamblėjos prezidentas.

Latvijos premjeras nusiteikęs optimistiškai

Vilnius, sausio 25 d. (LR) – Latvijoje pakilo gyvenimo lygis – padidėjo gyventojų perkamoji galia ir darbo užmokestis, todėl gyventojų nuotaika yra puiki. Taip sausio 23 d. kalbėdamas apie vyriausybės pirmąsias 100 veiklos dienų, užsienio šalių ambasadoriams pasakė Latvijos premjeras Maris Gailis.

Jis pažymėjo, kad jis kiekvieną savaitę apsilanko kokiame nors Latvijos regione. Premjero nuomone, dabar galima matyti vyriausybės veiklos po Latvijos nepriklausomybės atkūrimo pirmuosius rezultatus. M. Gailis pripažino, jog tai, kas pasiekta, nėra vien jo vadovaujamo ministrų kabineto nuopelnas, nes jo vyriausybė tik tęsė anksčiau pradėtas reformas.

Premjeras pranešė, kad Latvijos vyriausybė ruošia gyventojų informavo apie mokesčius ir biudžetą projektą, paaiškino, kad daugelis gyventojų nesupranta, jog mokesčiai renkami ne vyriausybei, o „liaudies reikmėms". M. Gailio nuomone, būtina išaiškinti, kad mokesčių mokėjimas iš esmės yra patriotizmo apraiška.

Pasak premjero, bus tobulinami įstatymai, reglamentuojantys mokesčių mokėjimo tvarką, bei griežtinamos sankcijos vengiantiems juos mokėti.

Kalbėdamas apie žemės ūkį, Maris Gailis sakė, kad ateityje vyriausybė rems tik didžiausius ir pasiturinčius valstiečių ūkius, tuo tarpu „silpniems ūkiams teks kooperuotis".

Meksikai pergyvenant didžiausią finansinę krizę per praėjusį dešimtmetį, JAV prezidentas Bill Clinton stipriai įtaigavo Kongresą, kad būtina skubiai duoti Meksikai stambias paskolas, kad ji turėtų kuo supirkti pusės savo vertės netekusius pesus. JAV Kongrese kilus stipriam pasipriešinimui prieš besąlyginą Meksikos ekonomijos gelbėjimą, prezidentas ėmėsi savo iniciatyva organizuoti pagalbą Meksikai. Nors jis Kongreso prašė garantuoti 40 bilijonų dol. paskolų Meksikai, negavęs jų pagalbos, jis pasinaudojo specialiu prezidentiniu fondu Meksikai garantuoti 20 bil. dol. paskolų plius paskolų bei garantijų iš įvairių kitų nevaldiškų šaltinių. Šį prezidento planą nuoširdžiai parėmė ir Kongreso daugumos vadovai – atstovas Newt Gingrich (kairėje) ir senatorius Robert Dole iš prezidento dešinės – nes nereiks aiškinti balsuotojams, kad jų mokesčiai panaudoti Meksikai šelpti.

Karas Čečėnijoje smukdo rublio kursą

Vilnius, sausio 25 d. (LR) – Maskvos tarpbankinėje valiutų biržoje sausio 23 d. rublio kursas pasiekė naują rekordiškai žemą lygį: prekybos metu vienas JAV doleris kainavo 3,969 rublius, tačiau šalyje padidėjus palūkanų normoms, prekyboje tarp bankų rublis šiek tiek „atsigavo".

Prieš tai žemiausią lygį rublio kursas buvo pasiekęs penktadienį, kai biržoje už dolerį buvo mokama 3,947 rubliai. Biržos prekybininkų nuomone, artimiausiu metu bus įveiktas ir 4,000 rublių už dolerį barjeras.

Prekybininkai jau anksčiau teigė, kad rublio kursui labai pakenkė karinė Rusijos agresija Čečėnijoje ir dėl jos didėjantis infliacijos pavojus.

Nepaisant to, Rusijos Federacijos prezidento Boris Jelcin vyriausiasis patarėjas ekonomikos klausimais Aleksandr Livšits praėjusį savaitgalį sakė, kad rublis silpsta dėl „milžiniškų spekuliacijų".

A. Livšits teigė, kad tam tikros jėgos siekia „pasikasti po rublio pamatais" ir pakenkti Rusijos valiutos autoritetui.

„Dabar šalyje prasidėjo rublio medžioklė", komentavo jis.

Rusijos rublio kursas 1995 m. jau spėjo sumažėti 11.2 proc. – šiek tiek daugiau negu pakilo vartojimo prekių kainos – 10.4 procento.

Rusijos prezidento patarėjas ekonomikos klausimais A. Livšits minėjo, kad, kalbant apie didėjančius infliacijos tempus šalyje, visų pirma prisimenama Rusijos karinė avantiūra Čečėnijoje.

Karas šioje šalyje (įskaitant ir numatomas išlaidas Čečėnijos ūkiui atstatyti) Rusijai kainavo ja 5 trilijonus rublių (1.3 mlrd. dolerių).

Aleksandr Livšits paneigė gandus, kad Rusijos Federacijos vyriausybė ketina reformuoti šalies monetarinę sistemą, išimti iš apyvartos didelio nominalo rublių banknotus ar įšaldyti bankų sąskaitas konvertuojama valiuta.

„Oficialiai pareiškiu, kad vyriausybė neketina keisti 50,000 rublių banknotus, reformuoti monetarinę sistemą ar vadovautis kažkokiais slaptais laiškais ir instrukcijomis", tvirtino jis.

Aptarta Baltijos šalių spaudos padėtis

Vilnius, sausio 24 d. (LR) – Vilniaus universiteto Žurnalistikos institute įvyko Baltijos šalių viešosios informacijos priemonių tyrimo asociacijos (Baltic Association for Media Research) konferencija. Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistikos istorikai, teoretikai ir sociologai diskusijų forma aptarė viešosios informacijos priemonių situaciją regione. Svečius itin domino Lietuvos televizijos ir radijo generalinio direktoriaus Laimono Tapino atsistatydinimas. Tai sukėlė diskusijas apie visuomeninės televizijos privalumus, apie būtinybę keisti valstybines televizijos statusą.

Taip pat buvo aptartas Baltijos šalių spaudos bendrosios tendencijos ir ypatumai. Antai Estijoje, kurioje eina net šeši nacionaliniai dienraščiai, pradėtas leisti dar vienas, esą atvirai bulvarinis.

Mokslininkai, tiriantys Lietuvos, Latvijos ir Estijos spaudos, televizijos ir radijo istoriją bei dabarties procesus, šią organizaciją įkūrė 1993 m. gegužės mėnesį. Dabar joje – apie 30 Baltijos šalių žurnalistikos teorijos ir istorijos specialistų, sociologų.

„Lietuva, Latvija ir Estija, nepaisant mūsų šalių skirtumų, Vakaruose dažniausiai suvokiamos vientiso regiono įvaizdžiu", – pasakė Baltijos šalių viešosios informacijos priemonių tyrimo asociacijos pirmininkas P. Vihalemm. „Tačiau, mums bendrauti reikia pirmiausia ne dėl Vakarų – tai mūsų vidinė būtinybė, nes mus sieja geografija, istorija, bendri dabarties politiniai interesai".

Pernai Baltijos šalių viešosios informacijos priemonių tyrimo asociacija, gavusi finansinę Oslo universiteto paramą, įgyvendino pirmąjį savo sumanymą – anglų kalba Norvegijoje išleido knygą „Pilietinės visuomenės kryptimi. Ilgas Baltijos šalių viešosios informacijos priemonių kelias į laisvę" („Towards a Civic Society: The Baltic Media's Long Road to Freedom"), kurioje apžvelgta Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistikos raida nuo jos atsiradimo iki šių dienų. Šiemet Latvijoje, remiant PHARE fondui, ketinama išleisti Lietuvos žurnalistikos istoriją latvių kalba. Estai drauge su švedais ruošia monografiją anglų kalba apie tai, kaip viešosios informacijos priemonėmis yra atspindimos Baltijos šalių žmonių vertybinės orientacijos.

Brazauskas krito į ketvirtą vietą

Vilnius, vasario 1 d. (Elta) – Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas nukrito į ketvirtą populiariausių politikų poziciją. Apklausą kiekvieną mėnesį rengia bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos sociologinių tyrimų įmonė.

Šioje apklausoje Algirdas Brazauskas surinko 47% palankių vertinimų. Jį pralenkia Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas (60%), Valdas Adamkus (58%) ir Seimo narys Romualdas Ozolas (51%). Prezidento Brazausko populiarumas pradėjo kristi praėjusių metų rudenį. Iki tol vykusiose apklausose jis pastoviai buvo pirmas, nežymiai pralenkdamas Egidijų Bičkauską.

Penktą poziciją užima Seimo narys ekonomistas Kazimieras Antanavičius, šeštą – opozicijos Seime vadas Vytautas Landsbergis.

Sausio mėnesį dešiniųjų ir centristų populiarumas pakilo, o kairiųjų sumažėjo.

Siūloma sudaryti Baltijos gynybinę sąjungą

Vilnius, sausio 31 d. (Elta) – Tiktai Baltijos valstybių gynybinės sąjungos sudarymas gali palengvinti ir paspartinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos priėmimą į NATO, pareiškė antradienį spaudos konferencijoje Seimo narys Romualdas Ozolas. „Partnerystės taikos labui" programa, sakė jis, iš esmės yra „užliūliavimo ir paskandinimo viltyse programa". Baltijos šalys privalo veržtis į NATO savo jėgomis, o ne laukti už Lenkijos ar kitų Vyšegrado šalių nugaros, pabrėžė R. Ozolas.

Praėjusią savaitę Rygoje vykusiame Baltijos Asamblėjos gynybos komiteto posėdyje pasiūlyta pradėti rengti Baltijos šalių gynybos susitarimo projektą. Pasak R. Ozolo, jis turėtų būti pasirašytas vyriausybių vardu. Dokumento projektą tikimasi parengti balandžio pradžioje.

Anot Ozolo, Baltijos valstybių karinė sąjunga sudarytų galimybę veiksmingai pasipriešinti galimos agresijos atveju.

Visas Ignalinos elektrinės kapitalas turi priklausyti valstybei

Vilnius, sausio 30 d. (Elta) – „Diskusijos Seime dėl specialios paskirties įmonių ir jų veiklos, dėl jų privatizavimo nukrypo į politinį lygį, todėl jose ne visuomet vyrauja ekonominė logika", pirmadienį Seimo rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje pasakė Lietuvos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Vytautas Zimnickas. Konferencijoje taip pat dalyvavo Ekonomikos ministras Aleksandras Vasiliauskas ir Energetikos ministras Algimantas Stasiukynas.

Vytautas Zimnickas priminė, kad pagal Akcinių bendrovių įstatymo 50-ąjį straipsnį vyriausybei buvo pavesta sudaryti sąrašą valstybinių ir savivaldybių įmonių, kuriose valstybės kapitalas turėtų sudaryti 100% ir kurios iki 2000 metų negali būti nei paverčiamos akcinėmis bendrovėmis, nei privatizuojamos. Taip pat buvo nustatytos veiklos sritys, kuriose gali būti specialios paskirties bendrovių.

Vyriausybė turėjo nustatyti ir įmones, kuriose ne mažiau kaip 70% kapitalo turėtų priklausyti valstybei. Tačiau praėjusiais metais taip ir nepavyko galutinai tokių sąrašų patvirtinti, ir šis klausimas dar kartą Seime bus svarstomas ketvirtadienį.

„Ekonomikos komitetas ir vyriausybė mano, kad energetikos objektai galėtų būti iki 30% privatizuojamų įmonių sąraše ir vienintelė įmonė, kurioje valstybinis kapitalas yra 100%, turėtų būti Ignalinos Atominė Elektrinė. Kitoms energetikos įmonėms bus siūloma leisti jas privatizuoti iki 15% akcinio kapitalo", pasakė V. Zimnickas. Taip pat bus siūloma visiškai neprivatizuoti Vilniaus, Kauno ir Palangos aerodromų. Visos kitos specialios paskirties bendrovės galėtų būti privatizuojamos iki 30% pagal Pirminio valstybės turto privatizavimo įstatymą.

Apdovanojimas prof. kun. A. Liuimai

Vilnius, vasario 1 d. (Elta) – Trečiadienį Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordiną akademikui profesoriui kunigui Antanui Liuimui,SJ.

Buvęs ilgametis Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos pirmininkas, pirmasis Romos popiežiškojo Grigaliaus universiteto profesorius lietuvis, 85 metų kun. prof. Antanas Liuima apdovanotas už nuopelnus garsinant lietuvių katalikų išeivijos mokslo ir kultūros laimėjimus pasaulyje bei svarų indėlį atkuriant Lietuvoje Lietuvių Katalikų Mokslo Akademiją, kitas katalikiškas organizacijas.

A. Brazauskas sveikinimą pradėjo Antano Liuimos žodžiais, jog kiekvienas atsako ne tik už save, bet ir už ateities kartas, kad niekas negali atpalaiduoti nuo atsakomybės prieš tautą. Tai labai prasmingi žodžiai, kaip ir visas Jūsų gyvenimas, pasakė prezidentas. Šis apdovanojimas yra Lietuvos valstybės padėka už Jūsų darbus valstybei, tautai, žmogui.

Prez. Brazauskas kalbėjo apie kunigo A. Liuimos mokslo ir pedagoginę veiklą, jo darbą knygų leidyboje, paramą atkuriant Katalikų Mokslo Akademiją Lietuvoje bei Utenos „Saulės" gimnaziją. Jis palinkėjo kun. prof. Antanui Liuimai stiprios sveikatos, geros nuotaikos ir paprašė dažniau apsilankyti Lietuvoje.

Kun. A. Liuima padėkojo už apdovanojimą, džiaugėsi, kad Lietuva išlėko dvasinga , sakė ir toliau, kiek jėgos leis, prisidėsiąs prie katalikiškojo mokslo skleidimo.

Prancūzija padeda Lietuvos žemės ūkiui

Vilnius, sausio 20 d. (LAAGEP) – Prieš trejus metus Lietuvoje viešėjęs Prancūzijos prezidentas buvusios Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui pažadėjo suteikti paramą besikuriantiems Lietuvos ūkininkams. Ir štai pernai vasarą Plungės rajone įsteigti keturi agroserviso (t.y., žemės ūkio patarnavimų) kooperatyvai.

Kaip rašo „Lietuvos aidas", kiekvienam kooperatyvui prancūzai veltui pateikė po galingą traktorių, plūgą, sėjamąją mašiną, trąšų barstytuvą, šienpjovę, visiems kooperatyvams vieną javų nuėmimo kombainą. Vienam kooperatyvui priklauso 4-5 ūkininkai, kurių bendras žemės plotas ne mažesnis kaip 200-500 ha.

Iki pavasario numatoma įsteigti dar 13 agroserviso kooperatyvų. Daliai jų vadovaus patys ūkininkai. Kooperatyvai bus įsteigti Alsėdžiuose, Pelaičiuose, Rietavę. Vienas kooperatyvas specializuosis linų auginime. Pavasarį su prancūziškais traktoriais ketinama dirbti apie 4,000 hektarų kooperatyvui priklausančių ūkininkų laukų.

Prancūzijos valdžia kooperatyvų steigimui dovanojo 3.8 milijonus dolerių.

KALENDORIUS

Vasario 2 d.: Kristaus paaukojimas (Grabnyčios); Kornelijus, Kotryna, Valdemaras, Rytis, Vandenė.

Vasario 3 d.: Šv. Blažiejus, armėnų vyskupas, kankinys (mirė 316 m.), šv. Ansgaras (Oskaras), vyskupas (mirė 865 m.); Asta.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

YPATINGI SVEČIAI VASARIO 16 MINĖJIME

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras praneša, kad Jungtinių Amerikos Valstijų senatorius Spencer Abraham dalyvaus ir kalbės Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės sukakties minėjime sekmadienį, vasario 5 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas Artūras Paulauskas.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras daug laiko ir pastangų pašvenčia palaikymui glaudžių politinių ryšių su Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriais ir Kongreso atstovais. Senatoriaus S. Abraham atvykimas į Lietuvių Kultūros centrą yra pirmas vizitas po to, kai jis lapkričio mėnesį buvo išrinktas Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriumi. Maloniai kviečiame visus dalyvauti!

NEPRALEISKIT PROGOS PAMATYTI ĮDOMIĄ PARODĄ

Norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į Algirdo Vaitiekaičio Lietuvos Valstybės įkūrimo 759 metų proga paruoštą parodą „Mūsų darbas, mūsų meilė – Lietuvai Tėvynei".

Nuotraukomis, iškarpomis ir trumpais aprašymais parodo Lietuvos karaliaus Mindaugo laikus, 1918 metų vasario 16 Nepriklausomybės paskelbimą, pirmąjį Lietuvos kardinolą J. Eminenciją Vincentą Sladkevičių.

Seka Detroito lietuvių darbai siekiant Lietuvos laisvės: Lietuvių kambarys Wayne State universitete, „Baltijos" tunto Mindaugo draugovės skautų užsiėmimai: liaudies meno darbai – audimas, margučių dažymas, pjaustinėjimas, jų dalyvavimas ir laimėjimai jubiliejinėse stovyklose.

Mūsų Mindaugo draugovės skautų dalyvavimas 4-se skaut-o-ramose vadovybės buvo įvertintas kiekvieną kartą EXCELLENT AWARD žymenimis.

1970 m. BSA garbės globėjas General Motors Corp. direktorius asmeniškai pasveikino skautininką Algirdą Vaitiekaitį, o skautų darbai tais metais buvo įvertinti EXCELLENCE SPECIAL AWARD žymeniu.

Detroito Kultūros klubo dalyvavimas Tarptautinio Instituto ruošiamose mugėse, Pavergtų Tautų festivaliuose ir demonstracijose.

Paroda bus išstatyta vasario 16 dienos minėjimo metu Dievo Apvaizdos Kultūros centre.

Algis Zaparackas „Lietuviškų melodijų" radijo programos vedėjas ir nuolatinis „Draugo" bendradarbis sveikina rinkimus laimėjusį Michigano valstijos senatorių Spencer Abraham. Senatorius dalyvaus ir kalbą pasakys vasario 5 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centre ruošiamame Vasario 16-tos minėjime.

Nuotr. **Jono Urbono**

A. PAULAUSKUI RUOŠIAMI SVARBŪS SUSITIKIMAI

Vasario 6 dieną, pirmadienį, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas Artūras Paulauskas, Wayne County prokuroro pavaduotojas Richard Krisčiūnas ir advokatas Kęstutis Miškinis turės aukščiausio lygio susitikimus su valstybės, valstijos ir apygardos prokurorais, kovojusiais su organizuotu nusikaltimu Jungtinėse Amerikos Valstijose. Pasitarimuose dalyvaus Wayne County prokuroras John O'Hair, Saul Green, Jungtinių Amerikos Valstijų advokatas rytiniam Michigano rajonui, Thomas Wazina, Wayne County kovos su organizuotu nusikaltimu viršininkas Thomas Beck, Wayne County kovos su narkomanija viršininkas ir kiti pareigūnai.

Vėliau A. Paulauskas susitiks su Detroito teisės mokyklos rektoriumi, profesoriais, kurie pasidalins savo mintimis konstituciniais, kriminaliniais ir tarptautinės teisės klausimais, liečiančiais Lietuvą.

Adv. Kęstutis A. Miškinis

KAUKIŲ BALIUS

LB Detroito apylinkės valdyba kviečia visus atsilankyti į vasario 18 d. 7:30 val. vak. Dievo Apvaizdos Kultūros centre ruošiamą Kaukių balių. Bus premijuojamos trys įdomiausios kaukės, gros orkestras, veiks baras, šeimininkės keps blynus. Informacijai kreiptis į Danutę Petrusevičiūtę, tel. 810-626-4709. Iš anksto bilietais neapsirūpinę, galės jų įsigyti ir prie įėjimo.

D. Gaškaitė

DIANE DUNASKISS UNIVERSITETO PATIKĖTINĖ

Sausio 24 dieną, Wayne State universiteto MacGregor salėje buvo prisaikdinti nauji Wayne State universiteto patikėtiniai (Board of Governors) jų tarpe ir Diane Dunaskiss, lietuvio senatoriaus Matt Dunaskiss žmona. Iškilmėse dalyvavo Jonas Urbonas.

KONCERTAS

Vasario 26 d., sekmadienį, 12:15 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje Švietimo komitetas rengia sol. Virginijos Bruožytės-Muliolienės koncertą. Solistė prieš keletą metų koncertavo Detroite su „Svajonių aidai" kvartetu iš Australijos, o dabar gyvena Clevelande ir gražiai reiškiasi ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe. Bilietus su nuolaida galima įsigyti iš anksto sekmadieniais po šv. Mišių Dievo Apvaizdos ir Šv. Antano parapijose. Prie įėjimo kaina 10 dol. Jaunimui iki 12-os metų ir lituanistinės mokyklos mokiniams įėjimas nemokamai. Prieš koncertą bus galima ir pavalgyti.

dj

Marija Korsakienė š.m. sausio 17 d. šventusi savo 100-jį gimtadienį.

A.A. MARIJA KORSAKIENĖ

Korsakų šeimoje, Detroite, š.m. sausio 17 d. buvo didelė šventė – iškilmingai švenčiamas Marijos Korsakienės 100-sis gimtadienis. Sukaktuvininkė džiaugėsi gautais sveikinimais, linkėjimais, jų tarpe ir sveikinimu iš JAV prezidento Clintono. Neilgai džiaugtasi – aštuonioms dienoms praslinkus, sausio 25 dienos vakare, Marija Korskienė mirė Beaumont ligoninėje, Troy, Michigane.

Velionė buvo pašarvota Harris laidotuvių namuose, Livonia, Michigan, kur sausio 27 d., 7:30 val. vak. buvo sukalbėtas rožinis, vyko atsisveikinimas. Gedulingos šv. Mišios už velionę buvo aukojamos šeštadienį, sausio 28 d., 10 val. r. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Vargonais grojo ir giedojo Rita Giedraitienė. Skaitinius skaitė Benediktas Neverauskas.

Po gedulingų Mišių, dalyviai buvo pakviesti pietums į Botsford Inn viešbutį. Pietų metu velionės sūnus Rimas padėkojo visiems dalyviams. Savo kalbėje prisiminė, kad jo mamytė buvo gyva liūdininkė įvairių per paskutinį šimtmetį vykusių istorinių įvykių. Jai teko gyventi caro okupacijoje, matyti didžiąją revoliuciją Rusijoje, I ir II pasaulinius karus, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, ir jos 22 m. nepriklausomą klestėjimą, išgyventi sovietų ir nacių okupacijas, pasitraukimą iš Tėvynės ir sulaukti ilgai laukto Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Sausio 30 d. velionės palaikai buvo pervežti į Čikagą ir palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia ten jau besiilsinčios dukters a.a. Birutės Korsakaitės-Bagdonienės. Kapinėse apeigas atliko kun. Jonas Duoba,MIC. Laidotuves tvarkė ir atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė.

A.a. Marija Korsakienė gimė 1895 m. sausio 17 d. Akmenių kaime, Kupiškio valsč. Panevėžio apskr. Augo ir brendo caro okupacijos laikotarpyje. Kurį laiką gyveno Rusijoje. Prisiminė, kaip jos tėvelis Petras Jonušas, tarnaudamas caro kariuomenėje, dalyvavo Rusų-Japonų kare.

1918 m. Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, velionė, kartu su savo pasirinktu gyvenimo bendrakeleiviu a.a. Jonu Korsaku aktyviai prisidėjo prie Lietuvos atstatymo. Panevėžyje Korsakai įsijungė į Lietuvos verslo pramonę, vadovaudami kepyklai, cukrainei ir kino teatrui. Sovietų kariuomenei antru kart veržiantis į Lietuvą, Korsakų šeima buvo priversta apleisti Tėvynę ir pabėgėlių prieglobsčio ieškotis Vakaruose. Prieglobstį rado Hanau ir Wiesbadeno pabėgėlių stovyklose, Vokietijoje, o 1949 metais atvyko į JAV, Nebraskos valstiją. Iš čia persikėlė į New Yorko valstiją, o 1968 m. a.a. Marija Korsakienė su sūnumi Rimu atvyko į Detroitą.

Velionė išaugino ir į mokslus išleido Stasę, Alfonsą, Birutę, Vytą ir Rimą. Iš jų gyvi tebėra sūnus Rimas Detroite ir dukra Stasė Pacevičienė Australijoje.

Nuliūdę liko sūnus Rimas ir marti Izabelė Korsakai, vaikaitis Jonas Korsakas; Australijoje dukra Stasė ir žentas Antanas Pacevičiai. Penki vaikaičiai, septyni provaikaičiai ir viena proprovaikaitė, bei kiti giminės Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje.

Ilsėkis ramybėje, nukeliavusi ilgą šimto metų gyvenimo kelionę.

Algis Zaparackas

MADISON, WI

LIETUVIŠKA EGLUTĖ GUBERNATORIAUS RŪMUOSE

Lietuvių tautinių šokių ansamblis „Žaibas" Madison, Wisconsin, kartu su Madisono lietuvių bendruomene, papuošė lietuvišką kalėdinę eglutę Wisconsino gubernatoriaus rūmuose. Kiekvienais metais skirtingos etninės ar kitos grupės būna parenkamos dalyvauti kalėdinėje parodoje puikiuose rūmuose ant Mendota ežero kranto. Lietuviai, viena iš septynių parinktų grupių 1994 metais, pagamino 290 kalėdinių šiaudinukų iš tikrų šiaudų, kuriuos jie patys surinko laukuose. Šiaudinukai buvo labai įvairūs: geometrinių formų ir plokšti, parodę turtingą stiliaus įvairumą, bet visi aiškiai lietuviški. Kitos grupės, dalyvavusios su savo kalėdinėmis eglutėmis, buvo: pomeranai, graikai, peruviečiai ir šveicarai. Tarp jų ir spanguolių augintojų draugija. Viena gi dailininkė papuošė savo kalėdinę eglutę tikrais kiaušiniais. Visos eglutės labai gražios, bet lietuviai visai užtarnautai didžiuojasi savo pastangomis. Tūkstančiai žiūrovų aplankė gubernatoriaus rūmus, žavėjosi eglutėmis prieš Kalėdas ir po jų, o lietuviams nepagailėjo komplimentų bei pagyrimų lietuvių liaudies meno originalumui, išradingumui ir grožiui.

N. E.

Lietuviškais šiaudiniais ornamentais puošusių eglutę Wisconsin gubernatoriaus rūmuose lietuvaičių grupelė. Iš kairės priekyje: Jolanta Vidugirienė ir Asta Šepetytė; II eil.: Nijolė Seménaitė-Etzwiler ir Nijolė Leiputė-Gaučienė.

ST. PETERSBURG, FL

ALRK MOTERŲ S-GOS VEIKLA

Prisiminėm mirusius

Vietinė ALRK Moterų s-gos 76 kuopa ir šįmet prisiminė Šv. Kazimiero misijos mirusius kunigus ir savo kuopos nares. Iškilmingas šv. Mišias aukojo svečias iš Lietuvos – Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas. Per šias Mišias tėvų pranciškonų koplyčioje nuotaika buvo ypatingai pakili ir jautėme Dievo malonę priimdamos komuniją iš vyskupo rankų.

Po pamaldų susirinkome pietauti gražiajame Village Inn. Džiaugėmės savo tarpe turėdami vyskupą Preikšą, jį atlydėjusį kleboną kun. S. Ropolą, Prunskūnų (Lietuvoje) kleboną kun. Saulių Filipavičių ir kitus svečius kunigus.

Prieškalėdinis susirinkimas

76-tos kuopos prieškalėdinis susirinkimas gruodžio 15 d. vyko Florida Power patalpose, St. Pete Beach, FL. Dalyvavo beveik visos narės ir kelios viešnios. Kadangi tai buvo prieškalėdinis susirinkimas, pirmininkė stengėsi, kad jis ilgai neužtruktų.

Išklausiusius protokolo ir finansų pranešimo, mūsų misijos klebonas kun. S. Ropolas, OFM, visas pasveikinęs priminė, kad per praėjusius metus mūsų kuopa turėjo 7 susirinkimus bei pobūvius, kad neseniai vykusias šv. Mišias už mirusius kunigus ir nares aukojo vysk. Juozas Preikšas. Kun. Ropolas pranešė, kad vysk. J. Preikšui buvo įteikta padėkos kortelė, pasirašyta kuopos valdybos narių, ir 50 dol. auka.

Pasibaigus susirinkimui, pirm. Valerija Leščinskienė pakvietė prie narių pagamintomis vaišėmis gausiai apkrauto stalo. Pasivaišinus, džiaugėmės dovanų laimėjimais, kuriems laimikius aukojo ir viešnios – Elena Diresienė, Elena Dalininienė ir Emilie Grigaliūnienė. Pinigines aukas įteikė Elena Bacevičienė, Zuzana Pupienė ir Stasė Stanelienė.

Buvo ir neilga programa: kun. S. Ropolas, pasveikinęs ateinančių švenčių proga, trumpoje kalbėje apžvelgė istorinį Kristaus asmenį. Kuopos vicepirmininkė Aldona Baukienė papasakojo apie įvairius įvykius Kalėdose. Valerija Leščinskienė padeklamavo iš Sibiro gautą eilėraštį „Kūčių stalas".

Programai pasibaigus, pirmininkė padėkojo už dalyvavimą, pinigines aukas ir dovanas laimikiams. Linkėjo visiems linksmų Kalėdų.

NAUJI METAI – NAUJI REIKALAI

Įžengus į 1995 metus laukia nauji darbai. Šiemet darbo nestigs ne tik šios kuopos narėms, bet ir Centro valdybai, nes šie metai yra Dvimetinio suvažiavimo metai. Organizacija, atšventusi 80 metų gyvavimo sukaktį, turi nustatyti ateities veiklos gaires ne tik Centro valdybos, bet ir kuopų veiklai.

76-tos kuopos ateinantis susirinkimas bus metinis. Bus įvairūs veiklos pranešimai ir pirmininkės numatomų įvykių aptarimas. Metinis-visuotinis susirinkimas vyks antradienį, vasario 7 d., 1 val. p.p. Florida Power patalpose, St. Peter Beach, FL. Tikimasi visų narių dalyvavimo.

Donna Kamm

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prię kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo" prenumeratą atsilyginama iš anksto

	Metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadieninio laida	$160.00	$85.00	
Paprastu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00	$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

RINKIMAMS ARTĖJANT

PRANAS BIČKUS

Visuotinai priimta, kad valstybėje yra trys valdžios: įstatymus sudaranti, juos vykdanti ir jų vykdymą prižiūrinti. Sako, dar yra ir ketvirtoji valdžia, visur nosį kaišiojanti, — tai spauda. Gyventojai visose šalyse renka tik įstatymus sudarančiąją valdžią, kuri savo ruožtu renka arba skiria įstatymų vykdytojus ir vykdymo prižiūrėtojus.

Pagal Lietuvos Konstituciją renkamoji valdžia yra dviejų pakopų: aukštesnioji pakopa Seimas ir žemesnioji — savivaldybės. Kol nepertvarkytas Lietuvos administracinis-teritorinis suskirstymas, savivaldybės formuojamos miestuose ir rajonuose pagal dabartinį suskirstymą.

Savivaldybių reikšmė žmonių gyvenime labai didelė. Per jas žmonės reiškia savo valią ir daro įtaką valdžiai, jos rūpinasi žmonių poreikiais ir gina jų interesus. Kitaip sakant, savivaldybės apsprendžia visuomenės būklę. Visi norime, kad mūsų visuomenė būtų gera. Tai tokia visuomenė, kurioje visi jos nariai lygūs prieš įstatymus, nėra dvasinės priespaudos, klesti socialinis teisingumas ir materialinis aprūpinimas, visi jos nariai jaučiasi saugūs namie, darbe, kelyje (deja, mūsų visuomenės nariai nebesaugūs net po mirties). Kas turi sukurti tokią visuomenę? Niekas jos neatneš ir neatveš, negalime iš nieko pasimokyti, jokia aukštesnioji valdžia jos neduos. Ją turime sukurti mes — visuomenės nariai, Lietuvos žmonės. Mūsų suirusioje visuomenėje laikas tam dėti pamatus. Savivaldybių rinkimai — reikšmingas etapas šiame kelyje. Šie rinkimai parodys, kas mes esame ir kokios valdžios esame verti; patys norime Lietuvą valdyti ar atiduodame valdžią kitiems.

Ką gi rinkti į savivaldybes? Daugelis žmonių pasimetę ir niekuo nebetiki. Jų nuomone, tiek dešinieji, tiek kairieji juos apvylė. Ar turėjo dešinieji realią valdžią? Atsakymas gali būti tik vienas — neturėjo. Po Nepriklausomybės atkūrimo Aukščiausioje taryboje dešiniaisiais save vadino daugybė prisiplakėlių, kurie vėliau perbėgo į kairę, paralyžavo Aukščiausiosios tarybos darbą, užtat dabar gavo šiltas vieteles. Vykdomąją valdžią turėjo K. Prunskienės - A. Brazausko vyriausybė, gynusi buvusio valdančiojo sluoksnio interesus.

Valdantysis-privilegijuotasis-sluoksnis susikūrė tarybiniais metais ir tos valdžios neketino išleisti. Po Nepriklausomybės atkūrimo jie veikė kryptingai ir racionaliai. Pirmiausia išsidalino gyvenamus namus, sklypus ir butus geriausiose miestų vietose, archyvuose sunaikino juos kompromituojančią medžiagą. Daugeliui už didelius nuopelnus tarybų valdžios buvo paskirtos personalinės pensijos, kurias gauna ir šiandien, o buvę politiniai kaliniai, tremtiniai ir kiti laisvės kovų dalyviai vos suduria galą su galu, negrąžinamas jų prarastas turtas. Tuo pačiu laiku valstybės (t.y., žmonių uždirbtais) pinigais, TSKP, KGB ir kitomis lėšomis buvo sukurtos akcinės bendrovės, bankai ir kitos ekonominės-komercinės struktūros, kurios ir dabar valdo mūsų finansus bei ekonomiką, gauna didžiulius pelnus ir sėkmingai išvengia mokesčių. Griaunant kolūkius, tas pats visuomenės sluoksnis išsidalino žemės ūkio techniką, padargus, trobesius ir kt.

Čia noriu šiek tiek pakalbėti apie žemės ūkį. Kolūkių griovimas ir žemės ūkio gamybos smukimas — skirtingi dalykai. Žemės ūkio gamyba labai smukusi ir tose posovietinėse šalyse (Gudijoje, Ukrainoje, Moldovoje), kur kolūkių dar nebandoma griauti. Mes žymiai pranašesni, nes jau einame savo keliu.

Dar vis tenka girdėti pasakojimų, kad kolūkius griovė lygtai Landsbergis, lyg Vagnorius, gal jie abu kartu, o gal dar kas nors. Laikas į šį klausimą pažiūrėti rimtai. Prieškario laikotarpiu Lietuvos žemės ūkis buvo panašaus lygio, kaip ir kitose prie Baltijos jūros esančiose šalyse: Danijoje, Švedijoje, Suomijoje. Kolūkinė santvarka nusmukdė mūsų žemės ūkį ir šios šalys mums beveik nebepavejamos. Kolūkiai, kaip svetima lietuvio prigimčiai ir ūkininkavimo tradicijoms sistema, turėjo būti sugriauti. Galima diskutuoti dėl griovimo tempų. Šiuos tempus labai paspartino buvusios tarybinės-partinės nomenklatūros ir valdininkijos aparatas, skubėdamas greičiau išsidalinti turtą.

Žemės ūkis žlunga todėl, kad, suirus senajai sistemai, nekuriama nauja. Postringavimai apie rinkos ekonomiką yra paprasčiausiai juokingi, o dažniausiai žalingi. Žemės ūkis yra specifinė sistema, visose šalyse remiama valstybės. Ši parama reiškiasi dvejopai: dotacijomis, kurios įgalina gamintoją konkuruoti savo prekėmis pasaulinėje rinkoje ir per muitų sistemą, kuri apsaugo vidaus rinką. Pas mus nedaroma nei viena, nei kita. Štai kas griovė ir tebegriauna žemės ūkį. Ne veltui sviestą ir kiaulieną jau pirksime užsienyje.

Labai sėkmingai valdantysis sluoksnis pasinaudojo privatizavimo programa, kai visų sukurtas turtas buvo įsigyjamas už grašius.

Nusavintas turtas ir ne darbu įgyti pinigai yra neteisėti. Patogu, kai valdžioje savi žmonės. Lito komitetas (A. Brazauskas, A. Šleževičius, R. Visokavičius), keičiant pinigus, šį neteisėtai įsigytą turtą įteisino, o savo pasyvumu referendumo metu Lietuvos žmonės jiems padovanojo ir savo santaupas. Tokios politikos dėka Lietuvos kapitalas atsidūrė nedidelės žmonių grupės rankose, kai lemia ne daugumos gyventojų, bet šios grupės interesai. Kapitalo koncentracijos požiūriu, Lietuva užima vieną pirmųjų vietų tarp išsivysčiusių šalių: 20% turtingiausiųjų pajamos čia 13.5 karto didesnis už neturtingiausiųjų (Švedijoje 4.6 karto, JAV 8.4 karto).

Didesnės tautos dalies nuskurdinimas ir kapitalo per didelė koncentracija grupės rankose varžo ir riboja tautos suverenitetą. Seimo dauguma, nesiskaitydama su valstybiniais interesais, priima valdančiajai grupei palankius įstatymus: pajamų deklaravimo (tiksliau nedeklaravimo), kultūros vertybių apsaugos (teisingiau jų privatizavimo) ir t.t.

Stebina milžiniškos valdžios išlaikymo išlaidos. Ministerijų, departamentų ir kitokių įstaigų prikurta žymiai daugiau, kaip tarybiniais metais, ministrai ir kiti vadovai turi po kelis pavaduotojus, padėjėjus, patarėjus, referentus ar pan. Visi nori važinėti tik naujais užsieniniais automobiliais. Jų atlyginimai kelis kartus viršija vidutinį Lietuvos piliečio atlyginimą (prezidento net 12 kartų), lyg tai jų darbas būtų daug kartų sunkesnis kaip kitų Lietuvos žmonių. Pokario Vokietijoje, kai taip pat buvo sunku, valstybės vyrai tenkinosi vidutiniu atlyginimu. Milžiniškos lėšos švaistomos nesibaigiančioms prezidento, premjero ir kitų aukštų pareigūnų ekskursijoms (kitaip šių kelionių nepavadinsi, nes Lietuvos interesų požiūriu jų dauguma nereikalingos) po kitas pasaulio šalis su didelėm bendraminčių ir artimųjų palydom. Tokią valdymo naštą uždėjus, net Amerikos biudžetas braškėtų.

Sunkiai žeidžia nuolatinis valstybės ir tautos orumo žeminimas. Šiurpas nukrečia, kai pagalvoji apie svetimos kariuomenės netrukdomą judėjimą per mūsų žemę, pajunti nepakeliamą gėdos jausmą prieš Čečėnų tautą, kai prezidentas, darydamas reveransus Rytams ir Vakarams, nuolankiai skuba pareikšti pritarimą Rusijos veiksmams Čečėnijoje. Tautos orumas buvo pažemintas, kai valdantieji, norėdami išvengti referendumo, 1994 m. kreipėsi pagalbos į pasaulio finansinius ryklius, kurių voratinkliuose baigiame susipainioti, — Tarptautinį valiutos fondą ir Pasaulinį banką. Aiškiai ieškoma šeimininko svetur. Svetimas yra svetimas, nesvarbu, ar jis Rytuose, Vakaruose, Šiaurėje ar Pietuose. Suverenitetas Lietuvoje priklauso tik Lietuvos piliečiams.

Neužmirštant, kad mes gyvename gausesnių ir agresyvių kaimynų apsuptyje, pilietinės visuomenės nebuvimas labai pavojingas Lietuvai.

Tad ką rinksime į valdžią? Svarbiausia, nebebūkim pasyvūs stebėtojai. Mūsų pasyvumas-tai didelė pagalba valdančiajai grupuotei, jos pragaištingai Lietuvai politikai.

Lengviausia valdyti tokią visuomenę, kurioje nėra dvasinių vertybių, kurioje vyrauja tik praktiniai, materialiniai interesai. Tokiais mus norėjo padaryti, tokiais mus nori matyti valdantieji. Tautos dvasia išliko gyva, išliko gyva krikščioniška ideologija ir moralė. Tauta ir religija — kertiniai mūsų visuomenės akmenys. Rinkime į valdžią šių vertybių nešėjus ir saugotojus, rinkime žmones, tikinčius ateitimi, turinčius aiškią ateities viziją, žinančius ateities kūrimo problemas, norinčius ir galinčius dirbti.

Ateities negalime pasyviai laukti, reikia ją kurti. Atskiri visuomenės sluoksniai savo interesus įgyvendina per politines partijas. Tautinės ir krikščioniškosios ideologijos pagrindu atsikūrė krikščionių-demokratų partija ir lietuvių Tautininkų sąjunga, susikūrė Tėvynės sąjungos (konservatorių) ir Nepriklausomybės partijos, Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Rinkimų įstatymu stengiamasi išsaugoti LDDP valdymą. Juk balsuosime ne už žmones, bet už sąrašus. Dešiniosios partijos turi sudaryti bendrą sąrašą, tada nugalės. Tuo bus užkirstas kelias valdančiosios grupuotės monopolizmui.

Permainų laukia visi žmonės. Svarbiausia, reikia atkurti žemės ūkį ir vietinę perdirbamąją pramonę, nes prekyba be gamybos iš skurdo neišves. Lietuva — žemdirbių kraštas. Reikia sudaryti organizacines sąlygas agrarinei reformai tęsti, sudaryti prielaidas žemės savininkams atgauti turėtą ar paveldėtą žemę ir leisti ją laisvai disponuoti. Kaime turi susiformuoti laisvieji žemdirbiai, žemės ir turto savininkai, kurie savuoju darbu ir rizika kurtų materialinį gėrį sau ir Lietuvai. Vietiniai valdžios organai gali daug padėti ūkininkams kooperuojant savo pastangas žemės ūkio produktų gamybai ir realizavimui, kredito kooperatyvų steigimui, agroserviso organizavimui ir diegiant naujas, paremtas užsienio patirtimi, žemės dirbimo, sėjimo, derliaus auginimo bei nuėmimo ir pirminio jo perdirbimo technologijas. 2-3 ha turintys žemdirbiai visai palikti likimo valiai, jų pagaminta produkcija niekam nereikalinga. Reikia kooperuoti jų pastangas mėsos, pieno ir kt. produktų perdirbimui organizuoti, atsikratant stambiųjų įmonių monopolijos. Daugelis bendrovių, turėdamos gerą gamybinę bazę, gali tapti rimtais ūkininkavimo centrais.

Smulkieji ir vidutinieji verslininkai jau klumpa po nepakeliama mokesčių našta, juos plėšia ir nusikaltėliai. Vienas verslininkų sąjungos vadovų neseniai pareiškė: „Jeigu LDDP išliks valdžioje dar 2 m., verslininkai bus išnaikinti". To leisti negalima, nes daugeliui verslininkų jų veikla — vienintelis pragyvenimo šaltinis.

Kuriant naują visuomenę, ypatingas dėmesys turi būti sutelktas šeimai ir mokyklai. Atkurti tautinės mokyklos dvasią ir mokytojo prestižą turime mes patys, nelaukdami aukštesnės valdžios nurodymų. Tautinė dvasia ir krikščioniška moralė gimsta šeimoje. Reikia sudaryti sąlygas tėvams auginti vaikus namie, teikiant valstybės paramą. Minimalus uždarbis ir minimali pensija turi užtikrinti normalų pragyvenimą.

Šie rinkimai tegul būna rimtas žingsnis, kuriant pilietinę visuomenę, kurioje klestėtų teisingumas, tvarka, tautinė dvasia ir krikščioniška moralė. Tuo pačiu tai svarbus etapas, išrenkant Seimą, atitinkantį valstybinius interesus.

Danutė Bindokienė

Laiškai laiškams nelygūs

Nors daug laiškų iš užjūrio vis kažkaip „paklysta" ir nepasiekia adresatų tėvynėje, iš Lietuvoje jie daug lengviau atsiranda šiapus Atlanto, aplankydami ir gimines, ir pažįstamus, ir net visai svetimus. Niekas negali tvirtinti, kad mūsų tautiečiai nemoka išnaudoti progų; kai tik po ranka pakliūva koks užjūrio adresas, tuoj ir parašo laišką. Iš dalies tai puikus būdas susisiekti su lietuviais tolimuose kraštuose, ne tik susipažinti, bet ir pagalbos paprašyti. Esant tokiems sunkiems laikams, rašantieji nuoširdžiai tikisi, kad į jų prašymus atsilieps geraširdis tautietis užsienyje ir palengvins didžią vargo naštą.

Tik kaip atskirti, ar laiške išskaičiuotos bėdos yra tikros, ar gobšumo ir noro lengvai pasipelnyti įkvėptos? Daugelis jau turėjo progos „nusvilti", tai dabar elgiasi kur kas atsargiau.

Jeigu nepažįstamų žmonių laiškai pasiekia šiaip eilinius lietuvius užjūriuose, tai juo labiau juos patraukia redakcijos adresas. Pvz., „Draugas" tų laiškų gauna daugybę. Vieni ieško giminių, kiti maldauja paramos, dar kiti — daugiausia merginos (visos „jaunos, gražios, patrauklios, inteligentiškos"), nori susirašinėti su „žaviu, pagyvenusiu, jokių ydų (ir žmonos) neturinčiu, bet turtingu" tautiečiu. Labai daug rašančiųjų nori atvykti į Ameriką uždarbiauti ir sutinka griebtis bet kokio darbo.

Kaip būtų gera, kad galėtume į tuos prašymus teigiamai atsiliepti, žmonėms padėti, rizikuojant net apgavikais, nes juos sunku atskirti nuo tikrai vargstančių. Deja, neleidžia nei laikas, nei sąlygos. Tačiau kartais atsisakyti neįmanoma, nes iš laiško padvelkia toks nuoširdus nesavanaudiškumas, toks tyras yra pasitikėjimas, kad ignoruoti per sunku. Štai du pavyzdžiai.

* * *

Pirmasis — Tremtinių grįžimo fondas. Visi žinome, jog Lietuva labai nenoriai atveria duris tiems savo vaikams, kurie okupanto įsakymu buvo ištremti „už Uralo, žemės galo..." Net keleriems metams praėjus po nepriklausomybės atstatymo ir sovietijos žlugimo, vis atrandama priežasčių, dėl kurių jie negali grįžti namo. Tremtinių grįžimo fondas rūpinasi tais nuskriaustaisiais, stengiasi pastatyti jiems namus, padeda ir kitais būdais. Jeigu kas norėtų ateiti į talką, tai galima padaryti per BALFą, kuris maloniai sutiko tarpininkauti ir pinigus pasiųsti į Lietuvą. Čekius rašyti: BALFAS, 2558 W. 69th St., Chicago, IL, 60629, būtinai pažymint, kad tai parama Tremtinių grįžimo fondui.

* * *

Antrasis laiškas yra mokytojos Stefos Banikonienės iš Kauno. Ji dėsto tikybą mokykloje ir labai norėtų kuo daugiau vaikų ir mokytojų „patraukti prie Dievo. Noriu, kad mano mokyklos vaikai ir mokytojai siektų didesnio dvasingumo, todėl ruošiuosi įrengti mokykloje religinių knygų biblioteką. Žinau, kad vaikai ir mokytojai nori skaityti tokias knygas, bet neišgaliu visų nupirkti. Šis klausimas svarbus visiems, visai Lietuvai. Labai prašau padėti man įsigyti įvairių religinių knygų mokiniams. Gerasis Dievas už visa tai Jums atlygins"

„Draugo" knygyne turime nemažai vaikų religiniam auklėjimui tinkamų knygų. Mūsų redaktorė Aldona Zailskaitė, kurios brandžias mintis religinėmis temomis šeštadieniais skaitome „Rimties valandėlės" ir kitose skiltyse, sutinka atrinkti ir pasirūpinti knygų persiuntimu prašančiajai. Jeigu kas galėtų paaukoti po kelis dolerius šiam kilniam tikslui, malonėkite prisidėti, pažymint, kad čekis skiriamas religinėms knygoms į Lietuvą. Galima siųsti Aldonai Zailskaitei „Draugo" adresu. Kviečiame į talką jungtis lituanistines mokyklas, skautų, ateitininkų bei kitus jaunimo vienetus, kad S. Banikonienė galėtų įruošti pačią geriausią ir gausiausią religinių knygų vaikams biblioteką visoje Lietuvoje. Juk ji neprašo mokiniams — ar sau — medžiaginių gėrybių, bet trokšta dvasinių, ypač vertindama tai, ko mes dažnai nevertiname. Už mūsų paramą ji laiške pasižada: „Aš su savo mokyklos mokiniais melsiuosi už Jus"

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

8

Mortai to nereikėjo sakyti. Tą ji pati žinojo ne prasčiau už kitus, bet širdį vis tiek maudė. Kai tik muzika nutilo, ji pasitraukė nuo Pilypo, pasuko į sodą, apsidairiusi, ar kas nemato, išlindo pro spragą ir pasileido per laukus. Kaip Pilypas sakė, taip ir buvo. Serapinas ilgu laužtuvu daužė skalą ir dėjo į kibirą. Vienam šulinio krašte stovėjo galais surištos dvejos kopėčios. Vienos jau duobės krašto nebesiekė. Šalia gulėjo suraityta virvė. Morta tuoj sumetė, kad vyrai ja traukdavo viršun kibirą su kasenom. Serapinas nė nejuto, kad jis nebe vienas, o Morta nerado žodžio, kaip pradėti kalbą. Ji tik žiūrėjo į vyro nugarą ir pati nežinojo kodėl negalėjo sulaikyti ašarų. Tik kai jis atsitiesė ir jau norėjo pilną kibirą kopėčiomis nešti viršun, pasakė:

— Še virvę, aš ištrauksiu.

Serapinas net krūptelėjo.

— Nesigąsdink, — tepasakė, bet nuleistos virvės galą paėmė ir pririšo kibirą.

Kai kibiras ėmė kilti, jis paėmė laužtuvą ir vėl ėmė kapoti skalą.

— Kodėl taip užsikasei tam šuliny? — leisdama tuščią kibirą, pradėjo Morta.

Ji nenorėjo priekaištauti, bet širdį gręžiąs nesutarimas tarp ūbaujančio linksmumo kaime ir tamsaus vienišumo šulinio dugne net gale gerklės stojosi.

— Juk šiandien šventa, galėjai su visais pabūti, — dar pridėjo.

Pasakė ir pati krūptelėjo, kad gali Serapiną savo žodžiais visam supykinti, bet jis nepyko. Imdamas tuščią kibirą, pakėlė veidą į viršų ir Morta pamatė, ko nebuvo tikėjusis.

— Negalėjau, — atsiliepė šypsodamasis. — Vandenį pradėjau užuosti.

— Užuosti? — nustebo Morta. — Tai koks bus tas vanduo, kad galima užuosti.

— Galima, — atvertė Serapinas. — Še, pauostyk, — pametėjo akmenį į viršų.

Akmuo išlėkė ant kranto ir pleptelėjo į kitų panašių krūvą. Morta paėmė ir pradėjo uostyti.

— Nieko neužuodžiu, — pasakė.

Serapinas jau garsiai nusikvatojo.

— Uostyk su rankom, — pasakė.

Mortai per galvą nubėgo nei šis, nei tas. Kiek pritūpusi pažiūrėjo į šulinį. Dugno prietemoje matė šviesius jo plaukus ir į viršų užverstą nenustojusį šypsotis veidą. Vėl pažiūrėjo į pilką skalos gabalą ir staiga suprato.

— Drėgnas! — beveik sušuko.

— Pirma buvo toks sausas, kad net dulkėjo, o šiandien, va, jau ėmė rasoti.

Prikrovė kibirą, Morta ėmė traukti, o jis dar pasakė:

— Tik nepaleisk ant galvos, kai vanduo jau beveik matyti.

— Ne tokia nugrubnagė, — atsijuokė Morta, o jis vėl pasiėmė laužtuvą ir pradėjo iš nauja kirsti.

Mergaitė panešėjo kibirą toliau nuo krašto, išpylė, dar pažiūrinėjo akmenis. Visi buvo drėgni. Staiga iš šulinio pasigirdo šūktelėjimas. Morta pribėgo prie krašto. Tematė tik Serapino nugarą, keistai svyruojančią į abu šonus.

— Kas atsitiko? — sušuko.

— Dugną pramušiau, — atsiliepė, ir tik dabar mergaitė tesuprato, kad Serapinas mėgina ištraukti giliai šulinio dugnan įsmegusį laužtuvą ir kad apie jo kojas jau raibuliuoja vanduo. Ištraukęs laužtuvą dar kirto kartą, kitą, paskum greitai kibo į kopėčias, nes vandens bematant buvo ligi kelių. Kai išlipęs ištraukė kopėčias, vanduo jau buvo apsėmęs šeštą skersinį.

— Jeigu taip kils, užtvindys visą ganyklą, — pagąsčiojo Morta, bet Serapinas tik juokėsi.

— Gerai, kad pramušiau vienas. Kai dirbom keli, kopėčias visada į viršų ištraukdavom. Be kopėčių kas nors ne taip kelnes būtų sušlapęs. Valandą juodu susikibę stovėjo ant šulinio krašto ir žiūrėjo, kaip vanduo vos pastebimai lipa aukštyn. Saulė jau buvo arti laidos, po laukus tebeaidėjo iš kaimo einanti muzika ir dainos. Kai atrodė, kad vanduo apstojo kilti, Serapinas pasakė:

— Gal einam ir mudu.

Ir juodu už rankų susiėmę nuėjo. Ji šventadieniškai, o jis apsipurvinęs ir aukščiau kelių šlapias, kad visi pamatytų, kiek šuliny atsirado vandens.

Vėliau nebe iš Ipatėlio, bet iš kitų sužinojau, kad Serapinas tik gyvenamąją tespėjo pastatyti. Brolis, gaudomas į rusų kariuomenę, pabėgo į Angliją, iš ten persikėlė į Ameriką ir pasiliko. Visas ūkis paliko Serapinui, o kad tuo metu juodu su Morta jau buvo vedę ir gyveno naujoje troboje, tai ir Morta nuėjo šeimininkauti Rudžių pusdvary. Ir, sako, šeimininkavo ne blogiau, gal net ir daug geriau, už kokią marčią iš didelės vietos, o tą naująją trobą užleido pas Serapinus dirbusiam Ipatėlio tėvui. Ipatėlis toje troboje gimė, joje augo. Nekvailas buvo, būtų galėjęs brolio pėdomis kur į miestą išeiti, bet jis pasiliko čia. Ir gerai, kad pasiliko. Kas būtų sugaudęs tas šnekas, kurios, pasišnekėjus su Deveikiene, man iš atminties šulinio ėmė toje gaivalingai verstis, kaip iš ano Serapino pramušto dugno vanduo.

Kamputis Saliutės skaros

Ganiau karves Alksnytėje. Pirmą sykį savo gyvenime. Pas brolį nubėgdavau ir anksčiau. Pavarinėdavau, botagu papliauškindavau, Žalajai net per šoną šmaukštelėdavau, kam ji vis iš bandos mėgindavo skirtis ir kur nors į žalą nutykinti. Paleisdavau brolį parbėgti namo, ko nors pasiimti, bet visą dieną vienam ganyti nebuvo tekę. Brolis jau nuo pavasario zyzė batų, nebenorėjo su naginėmis į bažnyčią eiti. Zyzė, zyzė ir išzyzė. Tėvai važiavo į turgų, tai pasiėmė ir jį. Sakė nusives pas Leizerį, kad pamatuotų kojas batukams. Motina pasiėmė net tris vilnones kojines, kad padarytų batukus išaugiui, o man liepė laikytis netoli namų, visą dieną trintis apie Alksnytę. Ir tryniaus. Kitam laukų pakraštų gynė viso kaimo piemenys. Tarpais jų šūkavimai ateidavo net į šią laukų pusę. Brolis ganydavo kartu su visais, bet jis buvo daug didesnis už mane, toks pat, kaip ir kiti piemenys, o aš tebebuvau mažiukas, ir tėvai bijojo, kad didesni piemenys mane skriaus. Ir brolis tą pat sakė. Sakė, kad net ir jį kai kurie didesnieji mėgina ir pastumdyti, ir pavarinėti.

Gale Alksnytės ant kalniuko buvo Ipatėlio bulvės. Tą dieną kaip tik jis jas kasė. Ėjo keliais, mažu kastuvėliu išsiversdavo bulvių kelmą, sklaidė žemes ir metė bulves į krepšius. Dideles į vieną, mažutes į kitą. Žinojau, kad mažosios buvo kiaulei. Diena buvo graži, ir aš labai norėjau nubėgti pas Ipatėlį, bet tuoj už Alksnytės buvo gražiai sužaliavę Duobos rugiai. Žaloji jau porą kartų tykino į jų pusę. Ji tik ir žiūrėjo, kad toliau pasitraukčiau. Pamėginčiau paeiti pas Ipatėlį, ji tuoj atsidurtų želmenyse, o paskui ją kitos, ir Duoba tuoj paleistų gerklę. Ne tik gerklę, bet gali botagu ir per kinkas patraukti. Tėvams tai tikrai pasakytų, koks iš manęs piemuo.

(Bus daugiau)

Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras įteikia naująjį leidinį — „Lietuvių fondas" II dalis — „Lietuvos Vaikų vilties" komiteto pirm. Gražinai Liautaud.

LIETUVIŲ FONDAS AUGA KAPITALU IR NARIAIS

Praejusieji metai Lietuvių fondui buvo visokeriopai geri, tai pažymejo, darydamas pirmame šių metų LF valdybos posedyje pranešimą, LF valdybos pirmininkas Stasys Baras. Pagrindinis Lietuvių fondo kapitalas ne tik jau pasiekė 7 mil. dolerių ribą, bet gerokai ją ir peršoko. Praejusių metų gale LF pagrindinis kapitalas buvo 7,366,685 dol.

Valdybos pirmini as pabrėžė, kad, jeigu prie pagrindinio kapitalo būtų pridėtas ir LF nekilnojamas turtas, kurį sudaro 158 akrų Salem, Wisconsin esantis su pastatais ūkis, Mykolo Žilinsko Lietuvių fondui paliktas penkių aukštų namas, labai gerame rajone Berlyne ir keletas testamentais gautų sklypų, tai, įskaitant visą nekilnojamą turtą, Lietuvių fondo bendras kapitalas jau siektų apie 10 mil. dolerių. Pažymėtina, kad Berlyno namas, prieš duodamas finansinių įplaukų, pareikalaus dar ir išlaidų. Remontai daugiausia bus padengti iš Myk. Žilinsko testamente paliktų pinigų.

Lietuvybės paramai iki šiol Lietuvių fondas jau yra paskirstęs per 5 mil. dolerių (įskaitant 1.25 mil. dolerių, skirtų Lietuvai. Iš šios sumos yra finansuojami įvairūs, Lietuvių fondo patvirtinti, projektai bei reikmenys).

Kitas malonus Lietuvių fondo veiklai paskatinimas yra, kad naujų narių pereitais metais buvo susilaukta daugiau, negu tikėtasi. Į Lietuvių fondą pereitais metais įstojo 104 nariai. Naujų narių verbavimas ir ateityje bus vienu svarbiausių veiklos uždavinių. Daugumą Lietuvių fondo narių sudaro vyresnioji karta, o kasmet vis daugiau ir daugiau iš jų apleidžia aktyviųjų narių eiles, nueidami „poilsio karalijon".

Lietuvių fondas turi išlikti ir jo veikla gyvuoti ne keletą metų, bet dar ilgą laiką ateityje. Išeivijos poreikiai ateityje didės ir lietuvybės išlikimas bei lietuviškos kultūros tęstinumas už Lietuvos ribų priklausys nuo to, kiek tvirtai bus stiprinami LF veiklos pamatai kapitalu ir nariais jau dabar. Tvirčiausias ateities veiklai užtikrinimas yra nauji nariai, ypač į LF veiklą įsijungianti jaunoji karta.

Malonu pastebėti, kad tokių jaunų žmonių Lietuvių fondas jau turi ir taryboje, ir valdyboje, bet reikėtų jų dar daugiau, nes LF veikla yra labai plati ir darbininkų niekada nebus per daug. Lietuvių fondo vadovybė deda daug vilčių į savo įgaliotinius Amerikoje, tikisi talkos iš šių idealistų, kad jie padės papildyti LF sąrašą naujais nariais.

Artėja jau ir Lietuvių fondo narių suvažiavimas. Šiais metais jis įvyks kovo 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Čikagoje gyvenantiems (Brighton Parke, Marquette Parke), susisiekimo priemonių neturintiems asmenims bus pasamdytas autobusas. Suvažiavimo metu bus svarstomas ir kai kurių LF įstatų paragrafų pakeitimas. Prieš suvažiavimą LF nariams bus išsiuntinėti laiškai su informacija, siūlomais įstatų pakeitimais, LF finansiniu balansu ir balsavimo įgaliojimais. Tikėkimės, kad LF nariai bei jo veikla besidomintys priims šį pakvietimą ir prisidės prie suvažiavimo darbų svarstybų.

LF valdybos pirmininkas Stasys Baras taip pat painformavo, kad testamentu paveldėta tautiečio Ernest Zitkės 200 Trojos uncijų platinos, jau yra atvežta ir padėta banko saugykloje, jos vertė, nors ir svyruoja, bet yra apytikriai 80,000 dolerių.

Taip pat Lietuvių fondas jau yra atgavęs, iki šiol Havajuose užsilikusius 9 dailininko Prano Domšaičio vertingesnius paveikslus, kurie papildys Lietuvių fondo turimą šio žymaus dailininko darbų rinkinį.

Lietuvių fondo vadovybė praneša, kad asmenys, suinteresuoti įvairiems kultūriniams poreikiams skiriama parama, užpildytas anketas turi atsiųsti Lietuvių fondui ne vėliau, kaip iki š.m. kovo 15 dienos. Studentų stipendijoms anketos turi būti atsiųstos iki balandžio 15 dienos. Faksu (Fax) atsiųstos anketos nebus svarstomos. Anketas galima gauti Lietuvių fondo raštinėje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Telefonas (708) 257-1616.

Pirmame šių metų Lietuvių fondo posėdyje be valdybos narių taip pat dalyvavo LF tarybos pirmininkė Marija Remienė ir LF garbės pirmininkas dr. Antanas Razma.

Juozas Končius

NAUJAS VIETOVARDŽIŲ KIRČIAVIMO ŽODYNAS

„Kultūros" leidykla išleido „Vietovardžių kirčiavimo žodyną". Tai kirčiuotas miestų, miestelių, didesnių ir dažniau prisimenamų, susijusių su mūsų istorija ir kultūra kaimų, upių, ežerų, pelkių, kalnų, miškų vardų kirčiuotas sąrašas. Įdėta ir gretimų valstybių vietovardžių, bene daugiausia — Karaliaučiaus krašto.

Žodyną sudarė Lietuvių kalbos instituto mokslo darbuotojai Marija Razmukaitė ir Vytautas Vitkauskas.

Žodyną patvirtino Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Todėl jo reikalavimų turėtų laikytis visos Lietuvos įstaigos, organizacijos, visi gyventojai. Knygos tiražas — 7,000 egzemplioriai.

ŽALIO MIŠKO ŠAUKLYS

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Skaitėme daugybę prisiminimų iš tremties, iš partizanų veiklos ir kitų įvykių, kuriuose atsispindi Lietuvos kančia, nekaltų aukų likimas ir žūtbūtinė kova už laisvę ir žmogaus teises. Dauguma nukentėjusių buvo ne vien kovotojai su ginklu rankose, bet nekalti asmenys, patekę į įvykių srautą, kuriame brutalūs okupantai nedarė skirtumo tarp „kaltų" ir nekaltų ir ieškojo talkininkų visose visuomenės sferose. Tačiau, nežiūrint neįmanomų sąlygų ir pavojaus, buvo asmenų, kurie dirbo ir gelbėjo nelaimingesnius už save, bet buvo ir tokių, kurie kito nelaimėje ieškojo sau naudos. Visa tai bareljefiškai atsispindi kun. Jono Kaušylos knygoje „Žalias miškas gyvas".

Kunigas Jonas Kaušyla (1910.VI.24 — 1994.IX. 29) buvo tikras dvasios galiūnas, nepakirstas tremties nei persekiojimų, nebijojęs nei nacių, nei bolševikų. Nacių okupacijos metais jis išgelbėjo į Sibirą ištremto Kauno žydo turtuolio Kaganovičiaus dvi dukreles, jas išpirkęs kyšiais per geto sargus. Rizikuodamas gyvybe, jis jas kurį laiką slapstė pas save. Išmokęs tikėjimo tiesų, vysk. Teofiliui Matulioniui jas pakrikštyjus, jis jas saugiai apgyvendino Tamošavos vaikų prieglaudoje ir jos išliko gyvos. Iš Sibiro grįžęs tėvas begaliniai džiaugėsi, dėkojo ir nepriekaištavo už dukrelių krikštyjimą. Ne vien žydus „žalio miško" samarietis gelbėjo, bet padėjo rusų armijoje prievarta tarnavusiems broliams baltgudžiams, kankinamiems vokiečių karo belaisvių prižiūrėtojų, juos išgelbėjęs nuo bado ir mirties. Deja, kaip kokia likimo ironija, jo brolis Bronius, taip pat kunigas, buvo Armijos Krajovos nušautas Vilniuje 1944 metais.

Pivašiūnų bažnytkaimis, turintis nuostabiai įdomią stebuklingo Dievo Motinos paveikslo istoriją, sovietinės okupacijos metais buvo populiarus ir išliko maldininkų lankoma stebuklavietė, kurioje didžiausią savo gyvenimo dalį praleido kun. Jonas Kaušyla. Kasmet iš tolimų vietovių minios suplaukia į Šv. Jono atlaidus, Dievo Motinos dangun ėmimą ir Mergelės Marijos užgimimo šventę. Pirmoji Pivašiūnų bažnyčia buvo pastatyta 1648 m., vėliau sudegė, buvo atstatyta, 1825 m. vėl sudegė, bet Dievo Motinos paveikslas išliko gaisrų nesužalotas. Jis dabar yra didžiajame bažnyčios, kuri buvo pastatyta benediktino Celesto Saroko rūpesčiu , altoriuje, kitoje vietoje ant kalno. Vyskupijos sąrašuose tas paveikslas oficialiai vadinamas stebuklingu, nes užregistruoti net keli stebuklingi pagijimai. Tai nuostabaus grožio paveikslas, kuriame Marija dėvi sidabrinį drabužį, ant dešinės rankos laiko Kūdikėlį Jėzų, o kairėje rankoje laiko skeptrą. Ekspertų nuomone, tai labai vertingas ir senas paveikslas, prilygstantis Aušros Vartų Madonai ir kitiems garsiems Dievo Motinos paveikslams. Pivašiūnų parapija priklauso Alytaus dekanatui ir 1940 m. jau turėjo arti 6,000 parapijiečių. Minėtina, kad vienas Pivašiūnų klebonas, kun. Alfonsas Petrulis (1911-1927) buvo Nepriklausomybės Akto signataras ir Valstybės tarybos narys.

Kun. Jonas Kaušyla, Kaune gavęs kunigo šventinimus, 1936 m. buvo paskirtas vikaru į Pivašiūnų parapiją, vėliau tapo jos klebonu. Jis visą savo energiją sukaupė į bažnyčios ir parapijos pastatų atnaujinimą. 1942 m. jis sutvarkė apleistą kleboniją, po to restauravo didįjį bažnyčios altorių, atremontavo vargonus, o 1946 m. pastatė naują gražią varpinę. Meniškai restauravus Dievo Motinos paveikslą, 1948 m. buvo iškilmingai atšvęstas 300 metų bažnyčios jubiliejus. Nepaisant okupacijos problemų, 1950 m. kun. Kaušyla įrengė laiptus su turėklais,vedančius į šventorių, nes bažnyčia stovi ant stataus kalno, į kurį įkopti sunkoka, o šventorių apšvietė žibintais. Visa tai buvo atlikta po okupanto grėsminga letena.

1951 m. kun. Kaušylą kažkieno skundo išdavoje bolševikai suėmė, tardė, nuteisė, kalino Vilniaus saugumo kalėjime ir ištrėmė į Pečioros lagerį, jį nubaudus 25 metams lagerio su 5 metų teisių praradimu ir turto konfiskavimu. Po Stalino mirties, 1955 m. rugpjūčio mėnesį, su pirma išlaisvintų kalinių grupe kun. Jonui buvo „nubraukta" likusi bausmė ir leista grįžti į namus. Jis grįžo į Lietuvą, kur dirba įvairiose parapijose ir pagaliau, 1986 m. sugrįžo į Pivašiūnus, kur ir pasimirė, eidamas 84-uosius metus.

Kun. Kaušyla svajojo taip įrengti Pivašiūnų bažnyčią, kad ji panešėtų į Lurdo šventovę, jis planavo sukurti galeriją su vysk. Matulaičio, Basanavičiaus, Maironio ir kitomis statulomis. Deja, nespėjo tų svajonių įgyvendinti. Asmenys, kurie jį arti pažinojo, jį vertino ne vien kaip kunigą, bet ir kaip gilų patriotą lietuvį ir tautinį veikėją. Šalia daugelio darbų, jis daug laiko praleido prie rašomosios mašinėlės, perrašinėdamas kitų raštus, jų tarpe kun. Alfonso Šato eilėraščius ir kun. Juozo Statkausko 15 nespausdintų knygų raštų. Anot jo paties žodžių, jis „surašęs" net tris rašomąsias mašinėles.

Autoriaus gyvenimas yra aprašytas po jo mirties išleistoje knygoje „Žalias miškas gyvas". Joje atsispindi persekiojimai, tardymai, kalinimai, gyvenimas lageryje. Jei nebūtų taip tragiška, tai ir jo „turto konfiskacija" atrodytų juokinga, sąrašan įtraukus net rąstus (50 vnt.) du tuščius bičių avilius, aštuoneris „rėmus langams", lovą „medinę su matracu"... Bet autorius prie „akto" kopijos prideda pastabą , kad didelę jo nuosavybės dalį pasidalino „pareigūnai", pavogę valstybei priklausantį konfiskuotą turtą.

Grįžimas iš tremties aprašytas labai liūdnai, nes jam paaiškėjo, kad jo žiauri bausmė buvusi skundų išdava, jų tarpe „Milžino", kunigo Nikodemo Švogžlio, kuris bolševikmečiu darė stebėtiną karjerą, net tapęs Kauno Įgulos bažnyčios klebonu. Pastarąjį autorius labai aštriai apibūdina, jį pavadinęs „baltintu karstu", kadaise apsimetusiu Lietuvos patriotu, priklausiusiu VD universiteto Vytauto studentų korporacijai. Jis kiekviena proga liaupsinęs sovietinę valdžią, bet, karui prasidėjus, suorganizavo iškilmingą vokiečių karo dalinių sutikimą, kad net patys vokiečiai stebėjosi tokiu priėmimu ir vaišėmis bei paskata „muškit bolševikus". Autorius tvirtina, kad „Milžinas" buvęs čekistų bendradarbis. Jis taip pat rašo, kad jam daug pekenkę dar du kunigai: Alovės klebonas Tadas Akstinas ir Daugų klebonas, čekistų bendradarbis, kun. Povilas Bakšys. Jiedu Kaušylą raštu įskundę, cituodami jo nepasakytą „antisovietinį" pamokslą ir kitus „nusikaltimus". Kitas skundikas buvo mokytojas Algis Stanevičius, kurio dėka Daugų rajone buvę įkalinti 16 žmonių. Matyt sąžinės kankinamas, jis nusižudė.

Kun. Kaušylos stilius yra sklandus, vaizdingai ir įtikinamai aprašant kalėjimų ir lagerių gyvenimą, nelaimės draugų nuotaikas ir „nusikaltimus". Knygoje taip pat yra duomenys apie Kaišiadorių vyskupijos dvasiškijos likimą — sušaudymus, nukankinimus, kalinimus, trėmimus...

„Žalias miškas gyvas" yra ne tik vieno kunigo istorija bei Lietuvos okupacijos vargai, bet ir kaltinamasis aktas tiems, kurie, praradę sąžinės balsą, pataikavo okupantams ir linko ten, „kur vėjas pūtė", kenkė savo tautiečiams, buvo jų kančių priežastimi. Pomirtinė kun. Jono Kaušylos knyga yra lyg šauksmas iš anapus — tai tikras „žalio miško šauklys"...

ALEKSANDRAS LILEIKIS NEIGIA SAVO KALTĘ

JAV pilietis Aleksandras Lileikis JAV Teisingumo departamentui pateikė raštą, kuriame neigia savo kaltę dėl žydų žudynių per Antrąjį pasaulinį karą. Pasak Aleksandro Lileikio, JAV valdžia, jam duodama vizą, žinojo, kad jis siejamas su tūkstančių žydų nužudymu, nes 1955 metais JAV Imigracijos tarnyba turėjo apie tai pranešimą. Lileikis sako, kad buvo apklaustas 1983 metais, bet byla nebuvo iškelta. Byla iškelta 1994 m. rugsėjį, kai visi liudininkai jau mirę ir Aleksandras Lileikis negali deramai gintis.

JAV pareigūnai pareiškė, kad byla iš dalies paremta naujais Lietuvos archyvų dokumentais, kurie gauti žlugus Sovietų Sąjungai. („Respublika", 1994. XII.15)

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo **$29.-** iki **$98.-**

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už **$39.-** ir **55 svarų** įvairaus maisto už **$98.-**

$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **55 svarai** arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
***TRANSPAK*, 2638 W. 69th St.**
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

IEŠKO DARBO

30 m. moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, atlikti namų ruošos darbus. Gali dirbti įstaigų, pastatų valymo darbus naktimis. Vairuoja nuosavą automobilį. **Kreiptis: 312-737-2030.**

Jaunas, 33 metų vyras, negeriantis ir nerūkantis ieško rimto darbo. Trumpesniam laikui negu metai, nesiūlyti. Truputį suprantu ir šneku angliškai. Skambinti **202-547-2671** vakarais.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriųjų **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas butas; 5 kamb., 2 mieg. Brighton Pk. apyl. 2540 W. 40 St. vienas bl. nuo Archer Ave. geras susisiekimas.
Tel. 312-523-9174

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiem asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. $325 į mėn. + „security dep." **Kreiptis į Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.**

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call
1-800-4US BOND • 1-800-487-2663

Take Stock in America — U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

GYVENIMO CIKLAI. Straispnių rinkinys 1944 šeimos metų proga. Ir. Lukoševičienė. 40 psl. ..... $ 3.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874–1910. Vaclovas Biržiška. Red. St. Vaškelienė. 280 psl. $10.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE. D. Bindokienė. 364 psl. $15.00
MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISĖJA. Sibiran tremtinio atsiminimai. Pov. Šilas. 319 psl. ..... $ 8.00
MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl. ..... $ 4.00
ŠALIS TA LIETUVA VADINAS. Eilėraščiai. Vikt. Šimaitis. 24 psl. ..... $ 5.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ. II pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 188 psl. ..... $ 5.00
TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pil. Narutis. 404 psl. $17.00
IŠ ARTI IR IŠ TOLI. Literatūra, kultūra, grožis. Alg. Greimas. 524 psl. $10.00
ĄŽUOLŲ RANDAI. Sibiran tremt. atsiminimai. Antanina Garmutė. 126 psl. ..... $ 6.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl. $20.00
VAIKAS—DIEVO DOVANA. D. Petrutytė. 320 psl. $10.00
KELIONIŲ VYNAS. Kelionių įspūdžiai. Henrikas Stasas. 276 psl. $12.00
LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENA. Antanas Klimas. 82 psl. ..... $ 3.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941–1944 KAUNE. Antanas Dundzila. 96 psl. ..... $ 4.00
ŠALTINĖLIS. 95 Etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdinienė. 115 psl. $16.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945–1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl. . $30.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales Tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

ANTANAS KULBIS (1962-1994)

Vasarą aš su juo kalbėsiu „Neringos" stovyklavietėje Vermonte. Pasakysiu, kad labai džiaugiuosi, jog jis vadovaus 5 berniukų nameliui, kuriame bus ir mano sūnus. Žinau, kad daugeliui berniukų Antanas buvo pavyzdys: atletiškas, mėgstantis sportą, drausmingas, turintis didelę vaizduotę, puikiai grojantis gitara... Tėvams imponuos dar kiti būdo bruožai: sugebėjimas net ir pačius nedrausmingiausius įjungti į darbą, net ir pačius abejingiausius — sudominti.

Dar paklausiu, kaip sekasi. Pasidžiaugs, kad su draugu įkuria savo „biznį", kad galės ne tik pragyvenimui užsidirbti, bet ir kūrybai bus laiko.

Važiuodama atgal galvosiu apie Antaną. Koks šaunus jaunas žmogus: energingas, išsilavinęs, visada puikios nuotaikos, aktyvus Bostono bendruomenėje, sukūręs lietuvišką šeimą...

Už savaitės naujiena, kad Antanas guli ligoninėje... širdis... per daug nesujaudino, gal tik nustebino. Toks sportininkas ir širdis — nesąmonė!

O už kelių mėnesių skambutis ir žinia — mirė Antanas Kulbis ... sūnus — bus tokia baisi, kad, rodos, pradės maišytis protas.

Tos paskutinės rugsėjo mėnesio dienos buvo kaip ilgas baisus sapnas. Skambinsim vieni kitiems, bandydami vieni kitus guosti. O širdyje rusens protui nesuvokiamas klausimas: „Kaip žmonai, tėvams, artimiesiems išgyventi tokią netektį?" Kaip išgyventi netektį mylimo žmogaus, tesulaukusio 32 metus!

Juk pats gyvenimas. O į jį, į gyvenimą, Antanas nėrė visa savo energija, lyg žinodamas, kad reikia skubėti, kad jam nedaug jo skirta. Taiklūs buvo pasakyti žodžiai per šermenis. „Jeigu Antanas statė vartus, tai statė juos kuo aukščiausius ir įdomiausius". Atrodo, jis bus vadovavęsis pasakymu: „Ką darai, daryk gerai". Neužteko jam bakalauro laipsnio, įsigyto Providence kolegijoje. Baigė dar ir Bostono universitetą, įsigydamas magistro laipsnį iš filmavimo meno. Filmų kūrime išsiliejo Antano gabumai: jo kūrybingumas, vaizduotės gilumas, didelis organizuotumas ir sugebėjimas paskui save patraukti daugelį žmonių, juos uždegti savo idėja, įgyti jų pasitikėjimą. Tas gerai atsispindėjo trumpametražinio filmo „Geležinis vilkas" kūrime. Masinėse to filmo scenose reikėjo daug žmonių. Antano pašaukti į „Neringos" stovyklavietę, kur vyko filmavimas, sulėkė ne tik jo visi stovyklų draugai, bet ir daugelis iš Bostono bendruomenės. Filmas buvo puikiai pastatytas, gerai įvertintas ir laimėjo prizą (Student Academy Regional Finalist Award). O ir kiti jo sukurti darbai susilaukė pripažinimo. Filmas „Welcome to our team" 1987 metais laimėjo Witcom Merit prizą už geriausią industrinį filmą. Tais pačiais metais jo sukurta reklama „Chevy Monster" laimėjo Tely prizą už geriausią reklamą automobiliui.

Po Nepriklausomybės atstatymo Antanas ne kartą lankėsi Lietuvoje. Daugelį kartų jis vyko kaip „Lithuanian Children's Relief" atstovas, prižiūrėti, kaip dalinamas maistas ir vaistai prieglaudose. Iš čia gimė jo dokumentinis filmas „Viltis", jautriai ir su dideliu susirūpinimu pasakojantis apie našlaičių gyvenimą prieglaudose buvusioje „tarybinėje" Lietuvoje. Taip pat jis sukūrė filmuką apie pačią „Lithuanian Children's Relief" organizaciją.

1994 metais jo nuotraukos iš Lietuvos buvo išspausdintos „Newsweek" tarptautiniame priede: „Lietuva — Atgimimas ir Pasiekimai".

Antanas priklausė Lietuvių Skautų Sąjungai, Ateitininkų organizacijai, Bostono tautinių šokių grupei „Sambūris" ir etnografiniam ansambliui „Sodauto".

Kiek daug dar galėjo padaryti. O ką padarė, padarė gerai. Tą matė jo vadovaujami berniukai, iš jo mokėsi, jį mėgdžiojo. Kai sugrįžo mokiniai į šeštadienines mokyklas, keli iš jų į klausimą „Kuriuo lietuviu aš seku?" pasirinko Antaną. Į klausimą „Kodėl?" rašė: „Antanas Kulbis buvo labai juokingas, geras, doras žmogus, kuris labai mylėjo Lietuvą. Jis irgi, buvo labai stiprus ir jam patiko sportuoti". O kitas mokinys dar pridėjo: „Jis mane išmokė kaip būti teisingu".

Kaip nesididžiuoti tokiu sūnumi! Ir kaip surasti paguodos žodžius jo netekus? Nežinau tokių žodžių, jų nemoku, nėra. Reikia išnešioti skausmą. Nes nieko kito negali padaryti. Pasiguoskim kartu su poetu Henriku Nagiu:

Antanas Kulbis.

Paliko veidai ir žodžiai.
Kiekviena detalė liko
sąmonėn įrėžta skaudžiai visam
gyvenimui.
Niekas nebesugrįžta, o visa liko
lygiai taip pat:
lūpų virpėjimas, antakių
lankas, akys,
žingsniai žolėj ar balsai
geltono žiburio prieblandoj...
Visa liko kaip vakar:
ugnies atšvaitai ant smėlio,
ant tykiai tekančo vandenio,
milžiniški mūsų šešėliai
ant lietaus nuplautų, pilkų
daržinės sienų.
(...)
Niekas negrįžta, bet liko viskas:
žodžiai, žingsniai, veidai.

Tik žemė tapo tuštesnė tą valandą.

Sudie, Antanai. Šį kartą — amžinai.

Zita Krukonienė

KIEK AMERIKIEČIŲ TIKI DIEVU?

Gallup instituto atliktos apklausos duomenimis, kurie buvo paskelbti gruodžio 21 d. Vašingtone, 96 proc. Jungtinių Valstijų gyventojų tiki į Dievą. 90 proc. amerikiečių įsitikinę rojaus egzistavimu, 79 proc. tiki stebuklais ir 72 proc. angelais.

Pragaro bijo 73 proc. apklaustųjų, 27 proc. nurodė, jog jie tiki reinkarnacija. Lyginant su panašia apklausa, atlikta 1981 m., tikinčiųjų skaičius padidėjo šešiais procentais.

POPIEŽIUS REIKALAUJA REFORMŲ JT ORGANIZACIJOJE

Per audienciją, 1994 m. lapkričio 19 d. suteiktą naujiems Jordanijos, Danijos, Bangladešo, Tuniso, Indijos ir Ganos pasiuntiniams prie Švento Sosto, popiežius Jonas Paulius II žmogiškosios pažangos prielaida pavadino pagarbą žmogaus teisėms, taip pat sąžinės ir religijos laisvei. Tiktai veiksmingai ir teisiškai įtvirtinus šias pagrindines teises, galima išspręsti sunkias žmonijos problemas.

Sykiu popiežius Jonas Paulius II paragino reformuoti Jungtinių Tautų organizaciją jos 50 metų jubiliejaus proga. Popiežiaus teigimu, nepaisant daugelio nuopelnų, Jungtinėms Tautoms nevisada pavykę įgyvendinti veiksmingas priemones tarptautiniams konfliktams išspręsti. Jų vykdoma pagalbos besivystančioms šalims politika nevisada buvusi teigiama. Popiežius sakė, jog Vatikanas tikisi, kad JT taps vis atviresnis nuomonių ir sprendimų forumas ir veiksmingesnis žmogaus vystymosi instrumentas.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje", Nr. 11)

Lietuviai esame visi — Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. — įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1994 m. lapkričio mėn.

2 x $10 Rėderis Emanuelis atm. įn.: Rėderis Olga, $130; Rimkūnas Julius, $50.

4 x $20 Benetis Amanda atm., $120; Matas Saulius ir Rasa, $20; Mikelevičius Pranas ir Ona, $20; Valauskas Jonas atm., $120.

4 x $25 Augis Jurgis ir Jūratė, $225; Dailidka Zigmas (miręs) ir Valentina, $375, Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Balbotienės Anelės atm., $8,820; Radvil Vanda atm.: Karnius Albinas ir Angelė, $125.

1 x $30 Skotte Virginia, $30.

1 x $40 Dudkinienė Ona atm. įn.: įm. asm., $40.

7 x $50 Gramas Juozas ir Jadvyga, $250; Juškaitis Kostas atm.: Bozovich Slobodan ir Marjana, $350; X, $3,150; X, $3050; Kasparas Pranas, $1,250; Paronienė Branguolė atm., $1,650; Scepanavičius Balys atm. įn.: Draugelis Vaidevutis ir Nijolė, $50.

1 x $99 Gaižauskas Bronius (miręs) ir Kleofa, $1,459.

25 x $100 Adomaitis Jonas (miręs) ir Ona, $1,900; Andrašiūnas Bronius V.M.D. ir Apolonija, $3,100; Basiulis Bronius ir Petronėlė atm. įn.: Basiulis Algis, $750; Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija: Br. Rusteikienė, išd., $1,500; Černius Rimas, $1,700; Cukuras Antanas (miręs) ir Janina, $750; Čyvas kun. Matthew, $2,000; Galaska Trudy, $100; Gečienė Saulė atm. įn.: Gečas Alfonsas, $500; Grybauskas Vytautas ir Joana, $100; X, $2,000; JAV LB East St. Louis Apylinkė, $2,800; JAV LB Philadelphijos Apylinkė, $500; Karaitis Gintaras, $200; Karvelytė Diana: įm. Milukas Viktoras ir Leokadija, $100; Karvelytė Laura: įm. Milukas Viktoras ir Leokadija, $100; Kliorė Bronius (miręs) ir Antonija, $1,925; Kurauskienė Danutė, $300; Lukas Balys ir Petronelė, $700; Petkus Juozas ir Zita, $100; Sandargas Jonas (miręs) ir Aldona, $1,225; Sealey prof. Raphael, $1,100; Vaškys Stasys ir Sofija, $400; Vitkus Aleksas ir Danguolė, $1,700; Žlioba dr. Aras ir Lina, $300.

4 x $200 Aidukas Antanas ir Juzė, $1,300; Dirvelienė Marta atm. įn.: Griežė Jurgelevičius Stasys, $200; Kisielius dr. Alfonsas ir Enna, $3,400; Mikaila Jurgis ir Regina, $1,000.

1 x $205 Vaičaitienė Valerija atm.: Gerulis kun. Eugenijus ir Valerija $25 ir 13 kt. asm., $325.

2 x $250 Gineitis Pranas ir Domicelė atm. įn.: Gineitis dr. Romas ir Jadzė, $250; Katarskis Pranas ir Bronislava atm. įn.: Gineitis dr. Romas ir Jadzė, $250.

1 x $500 Indreika Lionginas ir Stasė atm. įn.: Indreika-Biskis, M.D. Meilė, $1,600.

Iš viso $5,224.00.

1994 m. gruodžio mėn.

5 x $10 Bagdonas Leo, $40; Barisa Bart, $110; Pollock Mrs. Livia, $35; Venckus Stasys ir Ona, $60; Williams Henry, $100.

8 x $20 Giedris Algis E., $20; Mackus Feliksas atm. įn., $1,045; Mikalauskienė Emilija atm., $1,120; Narusevičienė Michalina, $420; Naujokaitis Mykolas ir Elena, $560; Rymas Stanley J., $20; Treška Petras, $140; Vaičaitienė Valerija atm., $325.

13 x $25 Bublys Algimantas V., $90; Bubnys Edvardas ir Dalia, $205; Johnson Allan ir Blekys Irene, $25; Klosis Water, $360; Laučka Juozukas atm. įn.: Laučka Izabelė, $375; Lelis Eligijus ir Alė, $25; Lithuania Republic of: Šarauskas Rev. Alphonse J., $25; Mikalauskienė Jūratė atm. įn.: Mazza Mikalauskas Angelica, $125; Petrauskas Jonas atm.: Baniukaitis V. ir D., $195; Pikelis Eduardas atm. įn.: Pikelis Victoria, $200; Railaitė Neringa, $395; Rapšienė Vida atm. įn.: Udrys N. ir J., $25; Varnelis Edmundas ir Gražina, $325.

1 x $30 Venclova Tomas, $520.

13 x $50 Banys-Banevičius Kazimieras atm. įn.: Banevičius Victor ir Adelija, $450; Daukantas Bladas ir Zuzana, $300; Kavaliūnas Antanas, $50; Laniauskas Rimantas J., $100; Lelienė Laimutė atm. įn.: Liaubienė Danutė, $460; Liauba VMD Albinas atm. įn.: Liauba MD Rimas, $685, Pelayo Wanda, $50; Rajeckas Gediminas, $120; Rožėnas Albertas (miręs) ir Konstancija, $1,750; Šarauskas Alphonse J., $225; Skirgaudas Ignas ir Janė, $350; Vaičeliūnienė Kazimiera, $842; Žygas K. Paul ir Žygienė Garlaitė Nijolė atm., $100.

1 x $60 Jonynienė Antanina atm.: Šimoliūnas Saulius $50 ir 1 kt. asm., $610.

2 x $75 Barmus Leonas, $725; Maželis Vytautas, $750.

47 x $100 Adomavičius dr. Jonas, $100; Ahlgren Marjorie R., $100; Anonis Vytautas ir Danutė, $2,900; Baškys dr. Bronius atm. įn.: Jansonienė Irena, $600; Banevičius Viktoras ir Adelija, $200; Bartkutė Julytė R., $100; Bobelis Antanas ir Danutė, $600; Budelskis Zigmas atm.: Budelskienė Eugenija, $1,000; Česnavičius Algirdas ir Ramutė, $200; Chainas Viktoras, $1,250; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, $3,600; Dainauskas Viktoras, $100; Daugirdas Tomas ir Nijolė, $100; Draugelis Arūnas ir Irena, $1,200; Galdikaitė dr. Birutė, $100; Gureckas Algimantas P. ir Virginija, $300; Gustienė Ardaravičiūtė Ona, $300; Hopkins Lembertas Brigitta M.: įm. Lembertienė Monika, $100; Janušonis Vytautas ir Palmira, $1,650; Jatulis Izodorius atm. įn.: Jatulis Mindaugas, $400; Juzėnas Ignas ir Elvyra, $100; Kasis Jonas ir Ina, $1,600; Kirvelaitis Vytenis P., $300; Kisielius Vytas: Kisielius dr. Alfonsas, $100; Lembertas Ph.D. Audra: įm. Lembertienė Monika, $100; Leveckis Stepas ir dr. Pelagija, $450; Mikonis Juozas ir Marija, $3,400; Mikulienė Uršulė atm. įn.: Mikulis Juozas, $100; Muliolis Algirdas ir Amanda, $700; Olis Algirdas atm.: Tamoshunas Rimvydas ir Živilė, $200; Pakalnis Vytautas Alfonsas, MD, $1,600; Paškus Juozas ir Eleonora, $100; Petrulis dr. Birutė S. Preikstas, $100; Pukas Elizabeth atm. įn.: Price Suzanne L., $100; Quinn dr. Thomas ir Dainė, $400; Račkauskas Pranas ir Eugenija, $300; Radžiūnas Stasys atm. įn.: Radžiūnienė Marija, $100; Raslavičius Peter L., $100; Reškevičius Albinas ir Gražina, $100; Sealey prof. Raphael, $1,200; Stukas Edmund ir Natalie: įm. Latoža Bronius ir Regina, $100; Užgiris Vytautas I., $400; Vainauskas Adolfas ir Janina, $600; Vanagūnienė Stasė atm. įn.: Vanagūnas Stasys, Jr., $1,200; Vasys Dalius F., $150; Vileita Povilas ir Jadvyga, $760; Zilinskas Anthony F., $250.

1 x $125 Tylius Adolfas atm.: įm. 7 asm., $335.

1 x $150 Paskus Raymond E., $1,500.

10 x $200 Bertašius kun. Antanas, $2,700; Daugvila Jurgis ir Alė, $250; Eitmanas Algirdas ir Laimutė, $1,000; Gauronskas Petras; $2,550; Kučas Viktoras ir Regina, $200; Mikulis Vincas ir Agota atm. įn.: Mikulis Juozas, $200; Mileris dr. Paul, $400; Račkauskas Vytautas atm.: Račkauskas Martha, $300; Ročkus Juozas (miręs) ir Marija, $2,000; Stanaitis Rasa: įm. Stanaitis Juozas ir Valerija, $200.

1 x $250 Raišys Vidmantas ir Maria N., $1,250.

1 x $305 Petrulis V. L. ir R. T., $305.

5 x $500 Dubinskas dr. Viktoras ir Jadvyga (mirusi), $3,400; Maskaliūnas Leonas ir Nijolė, $500; Minelga Antanas ir Aldona, $850; Simanavičius Leonardas atm. įn.: Simanas Vacys, $2,500; Sutkus dr. Pranas (miręs) ir Ada, $3,885.

1 x $1,000 Martinkus kun. Vaclovas atm. įn.: Odinienė Akvilina, $1,000.

1 x $1,030 Kubiliūnienė Irena atm.: Baškys Julius $245, Pakalnis Pranas ir Salomėja $100, Baškys Donatas ir Rasa $70, Lapšys Algis ir Nijolė $50, Mickevičius Bronius ir Genė $30, Bacevičius A. ir S. $25, Bėderis R. ir R. $25, Jančauskas V. ir D. $25, JAV LB Cape Codo Apylinkė $25, Lendraitis V. ir J. $25, Markeliūnas B. $25, Mickūnas Č. ir I. $25, Mineika S. ir E. $25, Petrutis A. ir R. $25, Marcel H. ir E. $25, Rastonis E. ir V. $25, Rutenienė V. $25, Vengris J. ir O. $25, Zdanys J. $25, Židžiūnas W. ir M. $25 ir 9 kt. asm., $1,730.

1 x $4,140 Gaška dr. Remigijus ir dr. Aldona $4,140.

1 x $7,608 Jarembauskų Bronės ir Stepo Fondas, $12,608.

Iš viso $25,233

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1994.XII.31 d. 7,366,685 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,828,621 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 3,124,029 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą;

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION".

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvybę.

A.†A.
BIRUTEI SKRINSKIENEI

Iškeliavus į Amžinuosius Namus, jos vyrą dr. JUOZĄ, dukrą RŪTĄ, sūnus RAMŪNĄ, VITOLĮ ir ALGIRDĄ, seseris MARIJĄ MIKONIENĘ ir ELVYRĄ OŠLAPIENĘ ir brolius VINCĄ ir ROMĄ, jų šeimas ir gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Fronto bičilių sambūris Clevelande

Viešpačiui pasišaukus

A.†A.
ROMANĄ VADOPALĄ,

liūdnas netekties valandas išgyvenančią velionio seserį ir mūsų mielą sesę IRENĄ VEBRIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir guodžiame.

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A.
VALERIJONUI KUTKUI

Australijoje mirus, brolį VYTAUTĄ KUTKŲ ir Jo Šeimą užjaučiame ir kartu liūdime.

Detroito Žurnalistų Skyrius

Bičiuliui

A.†A.
BRONIUI BERNOTUI

mirus, jo žmoną EUGENIJĄ ir artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Fronto bičiulių sambūris Clevelande

A.†A.
ONAI DIRVIANSKIENEI

mirus, jos sūnų RIMANTĄ, žmoną DANUTĘ, „Žiburėlio" mokyklos direktorę, bei jų vaikus VIOLETĄ ir VYTAUTĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

„Žiburėlio" Montessori mokykla
Amerikos Lietuvių Montessori draugija

A.†A.
STASIUI PAČKAUSKUI

mirus, žmonai LEOKADIJAI, sūnums JAUNIUI, ALGIUI, VYTAUTUI, dukrai DANUTEI ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Vanda, Gediminas, Andrius, Laima ir Dana Balukai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čikagos lietuvių skautija ir visuomenė kviečiama dalyvauti šį sekmadienį, vasario 5 d., 2 v. p.p., Jaunimo centro kavinėje vyksiančioje sueigoje, kurioje bus pagerbtas lietuviškai skautybei ir visuomenei nusipelnęs skautininkas Vladas Vijeikis. Bus įdomi skautiška programa ir pabendravimas. Visi laukiami.

Pagrindinį Lietuvos nepriklausomybės 77 metų atkūrimo minėjimą rengia ALTo Čikagos skyrius vasario 12 d., sekmadienį, 2 val. p.p., Maria aukštesniosios mokyklos salėje. Kalbėtojas — prof. Vytautas Landsbergis. Vėliavų eiseną tvarkys Don Varno ir Dariaus ir Girėno postai, invokaciją kalbės kun. Jonas Juozupaitis, o JAV ir Lietuvos himną giedos Mary Kinčius, įsijungiant visiems minėjime dalyvaujantiems. Nors kiekviena Čikagos apylinkė, kiekvienas — arba beveik kiekvienas — priemiestis stengiasi savo aplinkoje paminėti šią didžiąją mūsų tėvynės šventę, tačiau prasminga visiems susiburti kartu, vieningai, kad galėtume parodyti ir sau, ir svečiams iš toliau: esame stiprūs, mūsų tarpe (nepaisant visokių gandų) „vienybė težydi".

Į JAV LB Švietimo tarybos ruošiamą mokytojų darbo konferenciją, kuri vyks vasario 26 d. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje, iš Philadelphijos atvyksta pedagogė Jūratė Krokytė-Stirbienė. Jos tema yra labai aktuali — „Kas turėtų būti mokoma lietuviškoje mokykloje ir kaip tą daryti". Į konferenciją atvyksta Detroito „Žiburio" lit. mokyklos vedėja Alma Butkūnienė. Laukiami vedėjai ir mokytojai ne tik iš Čikagos ir jos apylinkių, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Vytautas ir Stasė Paulioniai, Vytauto Didžiojo universiteto Teisės ir Farmacijos mokslų absolventai, pratęsė „Draugo" prenumeratą universitetui su 100 dol. įnašu, žinodami, kad „Draugas" Kaune labai laukiamas ir mielai studentijos skaitomas.

x **Po ALTo rengiamo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo** vasario 12 d., sekmadienį, ruošiama vakarienė Garbingam Svečiui prof. Vytautui Landsbergiui pagerbti Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Organizacijos ir pavieniai asmenys vietas į vakarienę prašome užsakyti šiais tel. **708-499-2172** arba **312-434-4645.** Paskubėkite, nes vietų skaičius ribotas.

(sk)

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

Ilgą, išsamų pasikalbėjimą su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. **Bronium Nainiu** išspausdino „Lietuvos rytas" š.m. sausio 25 d. laidoje. Straipsnis pavadintas „Būtina parodyti pasauliui lietuvių tautos kančią" (kalbėjosi Rita Baltušytė, „LR" korespondentė), o pokalbis atliktas Adelaidėje, Australijoje, kur pernai gruodžio pabaigoje vyko XVIII Australijos Lietuvių dienos. PLB pirmininkas plačiai pasisako apie užsienio lietuvių problemas, darbus — jau atliktus ir dar tebereikalaujančius dėmesio.

Lietuvos generalinis konsulatas Čikagoje ieško **Dianos Morkutės** ir **Laimio Šadžiaus** Lietuvos Respublikos paso reikalais. Šie asmenys prašomi nedelsiant skambinti konsulatui darbo valandomis (tarp 10 val. r. ir 1 val. p.p.), tel. 312-582-5478.

Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui skirtą meno parodą vasario 10 d., 7:30 val. vak., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidarys Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Parodoje dalyvauja Vilniaus „Vartų" galerija su tapybos darbais ir dail. Saulius Vaitekūnas su „Amuletų" kolekcija. Paroda bus atidaryta šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 val. r. iki 1 val. p.p. Rengia Čiurlionio galerija ir Lietuvių dailiojo meno institutas. Visuomenė kviečiama paroda domėtis ir ją gausiai lankyti.

Kunigunda Šilinienė, Chicago, IL, siųsdama „Draugo" prenumeratos mokestį, dar pridėjo 100 dol. Linkėdami mūsų laikraščio rėmėjai gerų 1995 metų, nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką ir vienintelio lietuviško dienraščio reikšmės įvertinimą.

Dr. Lilija Ignatonienė, Chicago, IL, dėkodama už kalendorių ir kalėdines atvirutes, „Draugui" atsiuntė 100 dol. Tariame nuoširdų ačiū dr. Ignatonienei, kad įvertina mūsų darbą ir taip pat lietuviško dienraščio egzistavimą, pagelbėdama jam savo dosnia auka.

x **A.a. Antano Butkevičiaus** mirties metinėse šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, **vasario 4 d. 8:30 val. ryto** Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kviečiame draugus ir pažįstamus Mišiose dalyvauti ir prisiminti a.a. Antaną maldoje.

(sk)

x **Meilutė Biskienė,** iš Downers Grove, **Antanas Valaitis** iš Eastlake Ohio, ir **Ona Mikuckienė** iš Montrose, CA, visi atsiuntė po $150. Jie jau antrus metus globoja po vieną našlaitį Lietuvoje. Našlaičių vardu jiems dėkojame. **„Lietuvos Našlaičių Globos"** komitetas.

(sk)

x **Sausio 28 d. „Drauge"** padėkoje a.a. A. Laurušonienę pagerbusiems, klaidingai išspausdintos dvi pavardės. Turi būti: dr. Tumala, dr. Rimgaudas Nemickas. Atsiprašome.

Auka „Draugo" paramos fondui— yra lietuvybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

KUN. JONUI KIDYKUI, SJ — 90

Ši neeilinė, ilgą ir brandų gyvenimą atžyminti sukaktis buvo atšvęsta 1995 m. sausio 22 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje ir Jaunimo centre, Čikagoje.

Jau iš pat ryto prisipildė pilna koplyčia kun. J. Kidyko, SJ, draugų, pažįstamų ir gerbėjų. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą, to sekmadienio evangelijos mintimis sekdamas, pasakė pats sukaktuvininkas. Šv. Mišių skaitinius skaitė Vakaris. Vargonais grojo muz. Manigirdas Motekaitis, o labai gražiai giedojo visa bažnyčia. Po šv. Mišių kun. J. Kidykas kvietė visus į Jaunimo centro kavinę kuklioms vaišėms.

Kai visi svečiai susėdo prie gražiai padengtų vaišių stalų ir atvyko pats sukaktuvininkas, šventę pradėjo Aldona Jurkutė, prisegdama kun. J. Kidykui gėlytę, pasveikindama visus ir apibūdindama kun. J. Kidyką trumpu nuoširdžiu žodžiu. Ji sakė: „Jei paklausčiau tėv. Kidyką, ar jis laimingas, nugyvenęs tiek metų, jis tikriausiai atsakytų, kad reikia rūpintis ne ilgai gyventi, bet prasmingai gyventi tol, kol pasisemsi išminties, nes, tik prie jos priartėjęs, žmogus pasiekia savo tikslą". A. Jurkutė palinkėjo, kad sukaktuvininkui išsipildytų visi Jo geros valios troškimai.

Vėliau dr. Petras Kisielius pateikė gerai ir įdomiai paruoštą kun. J. Kidyko, SJ, gyvenimo apybraižą. Įdomu buvo sekti kun. Kidyko nueitą kelią, apimantį eilę kraštų, daugybę pareigų bei nuveiktų darbų ir tiek gėrio padariusį žmonėms. Prisimintina, kad tarp kitų svarbių atliktų darbų, kun. J. Kidykas, atvykęs į JAV 1937 m. įkūrė Čikagoje lietuvių Jėzuitų vienuolyną ir buvo pirmasis čia atvykusių Lietuvos jėzuitų vyresnysis. Kun. J. Kidykas surado ir tą žemės plotą, kur dabar stovi Jėzuitų vienuolynas ir Jaunimo centras, kurį statant bei plečiant, kun. J. Kidykui teko žymią savo metų ir energijos dalį įdėti. Kun. J. Kidykas pasižymėjo savo misijų pamokslais, bendradarbiavo spaudoje. Yra išvertęs eilę religinio turinio knygų į lietuvių kalbą ir parašęs „Marijos apsireiškimas Fatimoje". Yra buvęs ir Ateitininkų federacijos Dvasios vadu.

Aktorė Aldona Jurkutė vadovavo kun Jono Kidyko, SJ, 90 metų sukaktuvinėje šventėje Jaunimo centre sausio 22 d.

Kai dr. P. Kisielius, baigdamas savo puikiai paruoštą ir sklandžiai skaitytą paskaitą, sukaktuvininkui linkėjo „...geriausios sveikatos ir dar daug darbingų ateities metų", sukaktuvininkui to visa širdimi linkėjo ir gausūs šios paskaitos klausytojai.

Kun. Kidyką sveikino Algis Kazlauskas, Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio Misijos Lemonte Tarybos narys, ir įteikė dovaną.

Meninėje programoje Aldona Jurkutė meniškai padeklamavo Jacques Prevert eilėraštį.

Toliau kalbėjo pats sukaktuvininkas. Savo žodyje kun. J. Kidykas pirmiausia dėkojo atsilankiusiems svečiams ir visiems kalbėtojams, kurie jį taip gražiomis spalvomis nupiešė, kad jis net pats savęs neatpažįstąs. Jis pats trumpai prisiminė savo varganą vaikystę bei mokslą Telšiuose, Skuode ir Plungėje. Jo anksti miręs tėvas, labai pedagogiškai žadino jo norą mokytis, lydėjo jį visą gyvenimą. „Ir Dievo apvaizda vedė mane, o aš tebuvau kamštis skylėms užkišti: vis daviau, kur reikia ir kas reikia", kalbėjo jubiliatas. Baigdamas prašė pasimelsti, kad galėtų mirti sąmoninga - laiminga mirtimi. Kun. Kidykas palaimino visus jam brangiu iš jėzuitų naujokyno gautu kryželiu.

Kun. Juozui Vaišniui, SJ, sukalbėjus maldą, buvo vaišinamasi labai skaniais, net neįprastais valgiais. Jaunimo centro tarybos vardu sveikino pirm. Vaclovas Momkus, drauge ragindamas remti Jaunimo centrą ir Tėvus jėzuitus. Tylos minute buvo prisiminta ilgametė Jaunimo centro veikėja, Salomėja Endrijonienė.

Pats sukaktuvininkas su pagalbininkėmis, vaišėms artėjant prie pabaigos, pjaustė sukaktuvinį tortą. Vaišėms daug ir skanių tortų iš „Racine" kepyklos padovanojo Zunė ir Stasys Žilevičiai.

Tos kelios valandos labai jaukioje nuotaikoje prabėgo taip greitai. Visi skirstėsi labai patenkinti ir dėkingi šio pagerbimo rengėjams ir šeimininkėms, o ypač šauniajai A. Jurkutei, puikiai šį pagerbimą pravedusiai.

Aldona Šmulkštienė

Kun. Jono Kidyko, SJ, 90 metų gimtadienį švenčiant Jaunimo centro kavinėje sausio 22 d. Iš kairės: kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, Vaclovas Momkus, kun. Jonas Kidykas, kun. Juozas Vaišnys, SJ, ir Ona Vasiukevičienė.

Nuotr. **Rolando**

ATSIŲSTA PAMINĖTI

• **Nijolė Bogutaitė Dėdinienė,** "95 etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais". Išleido „Muzika", Vilnius, 1993 m. Puiki knyga muzikiniams pianistų įgūdžiams vystyti. Etiudai suskirstyti į grupes pagal įvairią skambinimo techniką, tinka ir mažiems, ir dideliems pianistams. Juose perteikiamas lietuviškų dainų melodingumas, ritmo ir intonacijų įvairovė, tai puiki galimybė norintiems paskaityti iš lapo, prisiminti užmirštas melodijas, grojant padainuoti (pridedami dainų žodžiai).

Knyga gaunama „Draugo" knygyne.

• **„Vytis".** 1995 m., sausis, Nr. 1. Redaguoja Marytė Abbott. Adresas; 40-28 44 Street, Sunnyside, NY 11104. Tel. (718) 937-3352.

Mėnesinis Lietuvos vyčių žurnalas, leidžiamas anglų kalba. Šiame numeryje rasime straipsnių apie vyčių veiklą Amerikoje bei pasaulyje, pasakojimus iš Lietuvos Šiaulių vaikų namų; apie Klaipėdos krašto istoriją, net valgių receptų bei sausio mėnesio... vardinių sąrašą.

• **„Technikos žodis".** 1994 m. spalis-gruodis. Leidžia Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus Technikinės spaudos sekcija. Redaktorius Viktoras Jautokas, 5859 S. Whipple St., Chicago IL, 60629, tel. (312) 778-0699. Administratorius A. Brazdžiūnas, 7980 W. 127th Street, Palos Park, IL 60464; tel.: (708) 448-4652.

Šiame numeryje yra straipsniai apie Lietuvos geležinkelių istoriją, Jūrų įstatymo sutartis bei paaiškinimai, prieškariniai ir karo metu prisiminimai apie Vilnių (A. Paškevičius), aprašymas apie Lietuvos Architektūros muziejų, kt. vertingos informacijos.

• **„Naujasis židinys/Aidai".** 1994 m. gruodis. Leidžia „Aidų" leidykla, Universiteto 4, 2001 Vilnius, tel.: 220311, fax 222363. Vyr. redaktorius Petras Kimbrys, administratorius Saulius Drazdauskas. Tai religijos ir kultūros žurnalas. Šiame numeryje rasime filosofinių, dvasinių skaitinių, poezijos, prozos kūrinėlių, sužinosime istorinių faktų apie neįvykusią LDK Vytauto karūnaciją.

Numeryje rašo E. Raila, M. Jučas, A. Sverdiolas, K. Girnius ir kt. autoriai.

„Bridges", 1994 m. gruodis. Redaktorė Audronė Gulbinienė. Red. adresas: 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, Pennsylvania 19134.

Žurnalas, išeinantis 10 kartų per metus anglų kalba. Šiame numeryje Jeanne Dorr baigia straipsnių seriją apie nelaimingus Lietuvos vaikus, našlaičius, beglobius, apie labdaringą darbą, dirbamą vardan to Lietuvoje ir Amerikoje. Žurnale taip pat rašo Asta Banionis, Ramunė Kubiliūtė, Auksė Trojanas ir kiti. Tai puikus žurnalas neskaitantiems lietuviškai, supažindinantis su lietuviška veikla Lietuvoje ir užsienyje.

• **„Kultūros barai",** 1994 m. Nr. 12. Vyr. redaktorius Bronys Savukynas. Adresas: Universiteto 6, 2600 Vilnius MTP, Lietuva; fax: 610538.

Tai mėnesinis žurnalas, kuriame rasime straipsnių kultūros, moralės, etikos, dailės, muzikos, teatro temomis; archyvines žymių žmonių rankraščių bei laiškų ištraukas, eilėraščius. Šiame numeryje rašo A. Valantiejus, A. Gaižutis, A. Steponavičius, E. Lubytė, A. Vengris ir kiti autoriai.

• **„Pasaulio lietuvis".** 1995 m., sausis. Leidžia Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba. Redaktorius Bronius Nainys, 7 Glenview Lane, Lemont, IL 60439, tel.: (708) 257-8714; fax: (708) 257-9010. Administratorė Baniutė Kronienė, 6428 Ridge Rd., Claredon Hills, IL 60514, tel.: (708) 968-0184.

Šiame numeryje rašo J. A. Antanaitis, A. Mauragis, J. Rubas, P. Naris, M. D. Šmitienė ir kiti autoriai.

IŠ ARTI IR TOLI

ST. PETERSBURG, FL

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Lietuvių klube bus švenčiama šeštadienį, 2 val. p.p. ir sekmadienį, vasario 19 d. Kalbėtoju pakviestas lietuvių visuomenei gerai pažįstamas Vytautas Kamantas.

MINĖJIME DAINUOS SOL. M. BIZINKAUSKAITĖ

Operos solistė Marytė Bizinkauskaitė, sopranas, dainuos sekmadienį, vasario 19 d., 3 v. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamame Vasario 16-tos minėjime. Visi kviečiami.

SAN FRANCISCO, CA

Vasario 16-sios minėjimas, ruošiamas LB San Francisco apylinkės valdybos sekmadienį, vasario 12 d., bus pradėtas 11 val. r. šv. Mišiomis didingoje St. Mary's katedroje. Mišios bus aukojamos prisimenant mirusius už Lietuvos laisvę. Po Mišių, visuomenei susirinkus didžiojoje St. Francis salėje, pagrindinę kalbą sakys ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas. Po kalbos bus trumpa programa, naujos LB valdybos rinkimai ir bendruomeniškos vaišės.

IŠ LTŠ INSTITUTO VEIKLOS

Lietuvių Tautinių šokių institutas (LTŠI) yra Šiaurės Amerikos lietuvių kultūrinė institucija, kurios tikslas yra tirti, ugdyti ir remti lietuvių tautinius šokius. Lietuvių Tautinių šokių instituto valdyba susideda iš: pirmininkės Dalios Dzikienės, vicepirmininko Juozo Karasiejaus, sekretorės Rasos Poskočimienės, iždininkės Rūtos Mickūnienės ir nario Juozo Karmūzos. LTŠ institutas yra atsakingas už išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės meninę programą. Valdyba pradėjo ruošos darbus X išeivijos lietuvių tautinių šokių šventei, pakviesdama vyriausiąja meno vadove, Violetą Smieliauskaitę Fabianovich, Čikagos „Grandies" vadovę. Šventė numatyta 1996 m. liepos mėn. Čikagoje.

Šią vasarą, rugpjūčio 13-20 dienomis, Dainavos stovyklavietėje LTŠ institutas rengia tautinių šokių kursus, kurie skiriami pasiruošimui šventei. Raginame visus tautinių šokių grupių vadovus ir mokytojus kursuose dalyvauti. Kursų registracijos bus išsiųstos LTŠ instituto nariams birželio mėnesį.

LTŠ institutas tautinių šokių reikalais palaiko ryšį su nariais žiniaraščiu. Suinteresuoti tapti LTŠ instituto nariai tautinių šokių mokytojai prašomi kreiptis į Dalią Dzikienę, 43 Mildred Rd., West Hartford, CT 06107.

D.D.

LB VALDYBOS RINKIMAI

Vašingtone sausio 29 d. įvyko LB apylinkės narių metinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai. Pirmininkavo Nerija Kasparienė, sekretoriavo Antanas Dundzila.

Buvusioje valdyboje kadenciją baigė: Regina Bačanskienė, Margiris Aistis ir Danutė Harmon. Kadenciją valdyboje tęsia Nerija Kasparienė, Leonardas Sadauskas ir Viktoras Kaufmanas, kuris yra jaunimo atstovas ir JAV LJS pirmininkas. Naujai išrinkti nariai yra Arūnas Šlekys, Rima Bačanskienė, Kazys Vasaitis ir Dan Kaseta. Pareigomis naujoji valdyba pasiskirstys vasario mėn. Senosios valdybos suorganizuotame Vasario 16 d. minėjime, kuris vyks vasario 19 d., dalyvaus Vaiva Vebraitė-Gustienė ir poetas Kazys Bradūnas. Programą atliks sol. Rasa Krokytė-Veselkienė.

(rk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

Iš čikagietės dail. Veronikos Švabienės parodos Šilutėje.